Akbaba

— Neden bilmem, bir türlü zihnime ders girmiyor!

1 kişiye %6 FAİZLİ

150,000

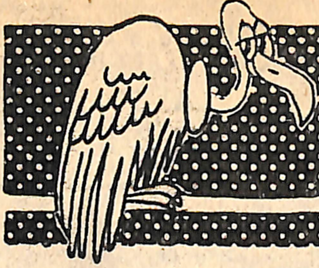
LİRALIK DEVLET TAHVİLİ

ayrıca 24

APARTMAN DAİRESİ
ve 326.250 liralık
çeşitli
para ikramiyeleri

FAAL 4 - 870

SAYI : 295 7 KASIM 1957 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI 75 KURUŞ

Akbaba siyasî mizah gazetesi

Menderes'in Portresi

BEŞGEN bir yüz çerçevesi içinde pırıl pırıl, ufak, kısık iki göz, saçlar güneş yanığı, yana kaymış bir gülümsemenin çarpıttığı çizgi dudaklar. Daima uzun ve sıkı bir yaka. Daima yeni ve şık bir kravat. Alttan tek düğmesi ilikli dar bir ceket. Çevik bir vücut... Haa, bir de karikatüristin keşfettiği büyük, iddialı bir burun!

İtiraf edelim ki, bu burun, D.P. muhalefet yıllarında iken bu kadar büyük ve iddialı değildi!

Menderes, dostlariyle konuşurken, Meclis kürsüsünde, miting meydanlarında gördüğünüz adam değildir. Kelimelerin en naziklerini seçer.

Zekidir, duyguludur ve pek kibardır. Yaptığı bir iyliğe teşekkür edemezsiniz. Bundan, âdeta utanarak kaçar.

Menderes'in kalbi vardır. Siz, kalbi olan politikacı gördünüz mü hiç?

Talihsizdir. Onun bu talihsizliğine İnönü'nün talihsizliği de diyebiliriz: Eski Cumhur Başkanı ile yeni Başbakan, aynı parti içinde yıllarca birbirlerini bulamadılar!

Menderes'e «Sivil Atatürk» diyenleri biliyoruz. Hattâ «İstanbul'un hakikî fatihi» diyenleri de. Bunlar, onu ilk sendeleyişte yalnız bırakacak düşmanlarıdır.

Ama, D.P. lideri, dost seçmesini de bilmez, arkadaş seçmesini de. Tıpkı İsmet Paşa gibi... İnanmıyanlar, Hürriyet Partisini kuran koğduğu gençlere ve darıldığı gazetelere baksınlar!

O, ne kaybettiyse, verdiklerinden değil, aldıklarından kaybetti: Aldığı basın hürriyetinden, aldığı seçim hürriyetin den, aldığı Üniversite hürriyetinden...

D.P. lideri bunları almasaydı, 1954 de aldığı oyları 1957 de vermezdi!

Menderes'e sorarsanız üç düşmanı vardır: İnönü, Bölükbaşı, Karaosmanoğlu...

Bize de sorarsanız, üç: öfke, inat, gurur!

Adnan Menderes, kendisini yendiği gün, politikanın yenilmez adamı olacaktır.

Yusuf Ziya ORTAÇ

D. P. nin İstanbul Fatihi: Üzeyir Avunduk

Mısırdan Suriyeye gönderilen on bin asker Türk hududuna yerleştirildi. — Gazeteler —

Nâsır — İsrail harbinde tecrübe görmüş kahraman askerlerimiz, sizlere düşmandan nasıl kaçılacağını öğretecekleridir!

— Peynir, zeytin, vita yok... Ama isterseniz çimentomuz var!..

göz ucu ile Avrupa

DUÇE!

HANGİ İtalyanla konuşursanız konuşunuz, Musolini'nin adı anılınca gözleri buğulanıyor. Leşi sokaklarda sürüklenen Duçenin, gönüllerde heykeli var.

Nasıl olmasın? Yeni Roma onunli başlıyor ve galiba onunla bitiyor... Ama, nice başladığı eserler hâlâ yarım!

Bir sabah, Spor Sarayına götürdüler. Sakın aklınızı bizim Harbiye sırtlarındaki hangar gelmesin. Bu, bir anıt yapıydı: Yemyeşil bir bahar halısı üstünde beyaz merdivenlerle çıkılan her kapının iki yanında iki çıplak heykel nöbet bekliyor: Mermer bazuları gerilmiş, güzel yüzleri neşe, sıhhat ve ümitle uzaklara bakan genç heykeller... Sonra, tenis kortları, koşu alanları, güreş minderleri, yüzme havuzları...

Dostum, kulağıma, günah çıkaran bir suçlu sesiyle fısıldadı:

— Musolini'nin!

Bir başka gün Cine Citta'ya gittik: İtalya'nın Hollywooduna... Bu, bir stüdyo değil, bir şehirdi.

Duvarlarındaki, hâlâ kapanmamış bombardıman yaralarını göstererek, ama seslerini alçaltarak, ama yüzüme bakmaktan utanarak yine:

— Musolini'nin, dediler.

Bir öyle üstü Palazzi'ye gittik: Terasları, pütün Roma'yı seyreden bu en şık lokanta, daha dün, bir sevgilinin sarayı imiş!

Salonda, İtalyanın bütün şöhretlerini görebilirsiniz: Politika adamlarını, sanat adamlarını, ticaret adamlarını...

Kapıdan girerken Sinyor Şelba ile karşılaştık: Üç yıl önce, evinde bir akşam ziyafetinde bulunduğum eski Başbakan beni tanıdı, gülerek:

— Demek dedi, geçen gelişinizde Fontana di Trevi'ye bir kaç kuruş atmıştınız!

Bu lokantada yemek güzel sanatlardan olmuş: Her lokma, bir sevgili busesi kadar tatlı!

Palazzi'nin alt salonunu ikinci kata bağlayan merdivenleri çıkmıyor, yürüyorsunuz, Her basamak birkaç adım genişliğinde uzun ve yayvan...

Pastel renklerle kadifeleşen duvarlarda baştan başa kafesler ve havuzlar gömülü. Birinde dünyanın en güzel kuşları uçuyor, öbüründe en renkli balıkları yüzüyor...

Az daha unutuyordum: Bu lokanta, düne kadar, bir sevgilinin sarayı idi demiştim, değil mi?

Bu sevgili, Milâno'da Musolini ile beraber kurşuna dizilen Clara Petacci'dir. **Yusuf Ziya ORTAÇ**

VEKÂLET Emrinde Biri!

Yazan: **AZİZ NESİN**

KUSURA bakmayın, hikâyemin başında «vekâlet emrine alınma» nın ne olduğu üstünde küçük bir bilgiçlik taslamam gerekiyor. Bir memurun üçte ikisi sepetlenir. Üçte biri bağlı olduğu bakanlıkta kalırsa buna «vekâlet emrine alınma» derler. Bu sırada maaşın üçte birini verirler. Çalıştırmazlar da... Başka bir iş te yapamazsın. Soruşturma sonunda sorumlu görülürsen mahkemeye verirler. Hiç bir sorumluluğun yoksa, yeniden işine girersin. Ama, hiç bir sorumluluğu ol masa bile, işini yeniden alanlar pek azdır. «Görülen lüzum üzerine» filân gibi bir kulpla sepetlerler.

Çok kişi «vekâlet emrine alınma» nın ne olduğunu bilmez de ondan bunları anlattım. Başıma gelenler de zaten o yüzden olmuştu.

Beni «vekâlet emrine» almışlardı. Sonumu iyi görmüyordum. Mahkemeye veremiyeceklerdi ama, bir kulp bulup işten atacaklarını biliyordum. Hem de öyle oldu. Sonunda benim kadromu kaldırdılar. Kadro olmayınca da ister istemez hidrojen gibi açıkta kaldım.

«Vekâlet emrine» alındığım sırada iş yok, güç yok, hiç olmazsa bir Anadolu gezisine çıkayım, dedim. Sınıf arkadaşlarımdan biri, orta Anadolu illerinden birine yeni vali olmuştu. Bir kaç kere, ille gel, diye mektup yazmıştı. Orasını da hiç görmediğim için, hazır vekâlet emrine de alınmışken, gidip bir gezeyim, dedim.

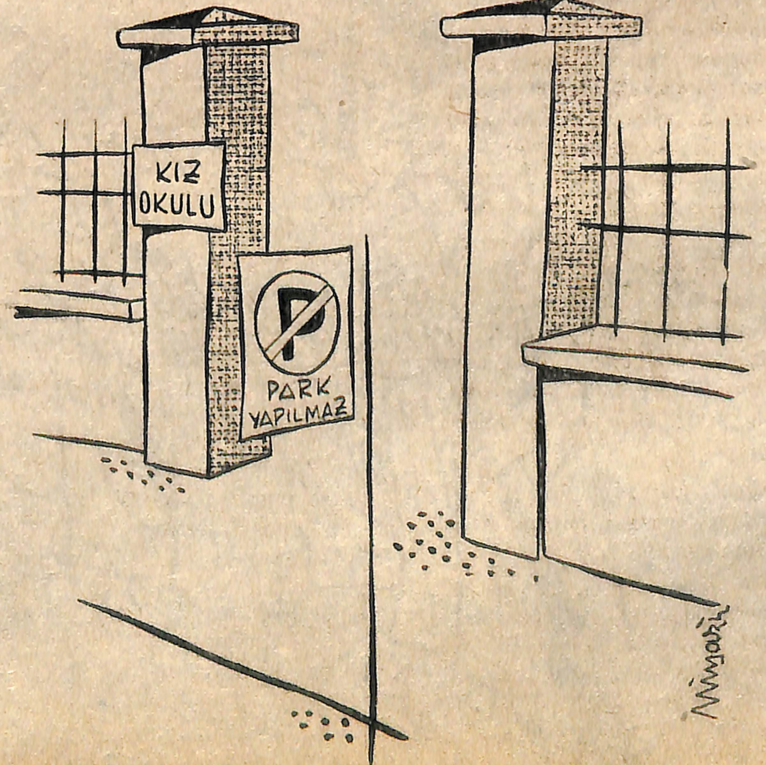
İkinci Dünya savaşının da en civcivli zamanı. Ekmekten, şekere, gaza kadar her şey karne ile veriliyor. Kadından başka her şey karneli. Yalnız kadın bol.

Küçük bir valizle yola çıktım. Arkadaşımın vali olduğu ile gittim. Vilâyet konağında da bir toplantı varmış. Ben arkadaşımın odasına girdiğim zaman, içerisi kalabalıktı. Arkadaşım beni görünce, boynuma sarıldı, kucaklaştık. Odasında altı kişi vardı. Onlara beni:

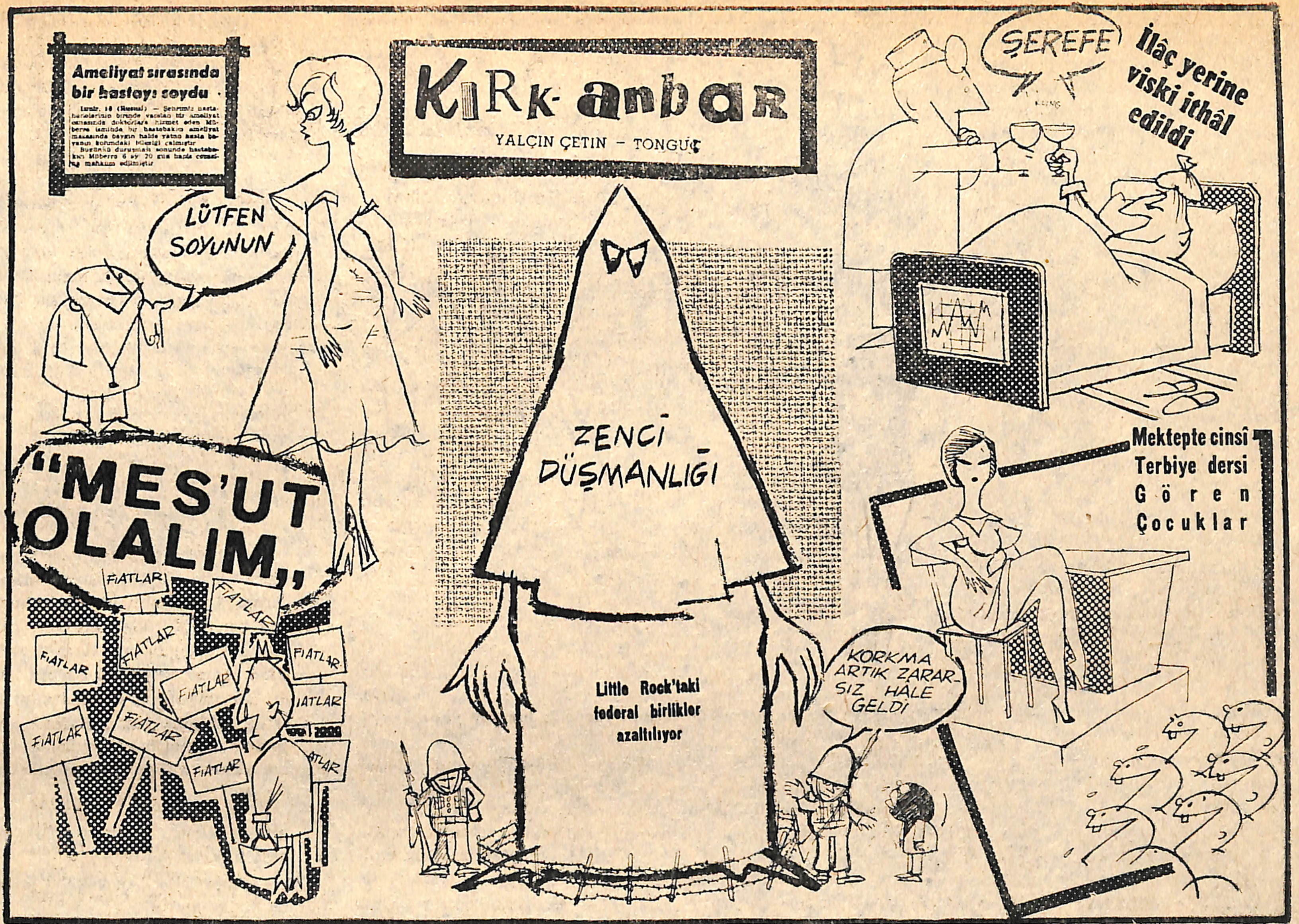
— Sınıf arkadaşımdır, bizim sınıfın en çalışkanı idi..» beni bir çok öğerek, şişirerek tanıttı. Öyle pohpohladı ki, utandım. Oldum olasıya utangacımdır. Arkadaşımın beni, kendine pay çıkarmak için pohpohladığını anlıyordum. Odasındaki altı kişiye:

«— Bakın benim ne arkadaşlarım var...» demek istiyordu. Aklı sıra o beni şişirdikçe ben de onu göklere çıkaracaktım. O da, böylece övünecekti. Oysa ben, o beni övdükçe büsbütün büzülüyor, küçülüyordum. Ağzımdan ikide bir: «Estağfurullah» dan başka söz çıkmıyordu.

Arkadaşım olan vali, beni durmadan şişiriyordu ama, öbürlerinin hiç aldırdığı yoktu. Bu altı kişi, giyinişlerine, konuşuşlarına bakılırsa, bu ilin zenginleri, sayılı kişileriydi. Onlar kendi dalgaların

Kız okullarının önünde sarkıntılığa karşı tedbir alınıyor.. (Gazeteler)

da, vali ile olan çıkarlarında idiler.

Epey şişirdikten sonra, vali olan arkadaşım:

«— Eee... Nasıl aldu da geiebildin...» dedi.

— Hiç sorma, dedim, işten güçten başımı kaşıyacak vaktim yoktu ya, bereket versin vekâlet emrine alındım da, işte o fırsattan faydalanıp gezmeye geldim.

Vekâlet emrine alındığımı duyar duymaz vali arkadaşımın yüzü karmakarışık oldu. Birdenbire bozuldu. Ama buna karşılık demin denberi bana metelik vermeyen altı kişi, büyük bir ilgi duydular. Bir tanesi;

— Ya... dedi, demek zatıâliniz vekâlet emrindesiniz?

— Evet, dedim.

— Efendim, vilâyetimize hoş geldiniz. Birdenbire oldu... Neden daha önce haber vermediniz beyefendi? Sizi karşılıyamadık, affedersiniz.

Başka birisi de:

— Zatıâliniz şehrimizin misafiri sayılırsınız, dedi.

Ama valinin suratı asılmıştı. Vekâlet emrine alınmış bir arkadaşının kendisini ziyarete gelmiş olması, hükûmet yanındaki durumunu bozabilirdi. Suratından, içinden geçenleri anlıyordum.

— Ne zaman geldin, ne zaman gideceksin? diye sordu.

— Biraz önce geldim, birkaç gün kalır, giderim, dedim.

Altı kişiden biri:

— Aman beyefendi, biz sizi öyle kolay kolay bırakmayız. Misafirimizsiniz, dedi.

Bir türlü durumu kavrıyamıyordum. İçimden, demek bu adamlar muhalif olacaklar, onun için vekâlet emrine alınmış birine böyle saygı gösteriyorlar, dedim.

Arkadaşımın suratına dayanamadığım için;

— Ben bir otele gideyim, dedim

O da bana çeyrek ağızla:

— Giderken uğra, dedi.

Ben kapıdan çıkarken hiç yerinden kıpırdamadı. Buna karşılık o altı kişi beni tâ kapının dışına kadar saygı ile uğurladılar.

Şehrin en büyük oteline gittim. Otel kâtibi otel defterine yazarken:

— Ne iş yaparsınız? diye sordu.

— Vekâlet emrindeyim, dedim.

Kâtip birden yerinden fırladı, ceketinin önünü ilikledi:

— Otelimize şeref verdiniz efendim, dedi.

Elimden valizimi aldı, beni odama kadar götürdü.

— Bir emriniz var mı efendim? dedi.

— Estağfurullah... dedim.

Otel odasının penceresinden biraz baktıktan sonra dışarı çıktım. Kimi görsem durup saygı ile selâm veriyordu. Arkamdan da:

— Vekâlet emrinde... diye fısıldaştıklarını duyuyordum.

Neler döndüğünü bir türlü anlıyamıyordum. Bu saygı gösterisi nedendi?

Her şey gibi o zaman ekmek de kıt. Lokantalarda bile ekmek yok. Fırının önüne halk yığılmış, birbirini eziyor. Ben de araya sıkıştım. Derken yanıma bir bekçi sokuldu. Bir selâm verdi:

— Buyurun beyefendi, dedi.

Kalabalığı iterek yol açtı. Oradan biri:

— Yahu bu ne iş? Biz sabahtanberi burada beklerken... diye söylenecek oldu.

Bekçi hemen ona yanaştı:

— Şişşşt!.. dedi, ne söyleniyorsun be... O vekâletin emrinde bir adam.

Fırına girdik. Bekçi fırıncıya, beni göstererek:

— Beyefendi vekâlet emrindedir, her gün ne kadar ekmek isterse oteline göndereceksiniz.

Fırıncı da:

— Başüstüne, tabii... elbette... dedi.

Fırından çıktım, bir lokantaya gittim. O zamanlar yarısı toprak, yarısı arpa, çavdar, bir parça da buğdaydan kapkara bir ekmek yeniyor. Benim önüme, pamuk gibi koca bir francala getirdiler. Yemek yerken sağdan soldan konuşulanların benim için olduğunu sezinliyordum.

— Teftişe gelmiş olacak...

— Habersizden gelmiş.

— Apansızdan bastırmış...

— Aşkolsun... İnsan vekâlet emrinde oldu mu, böyle olmalı...

Yemekten sonra garson para almadı. Lokantanın sahibi geldi, önümde iki büklüm:

— Aman efendim, dedi, kırk yılda bir şehrimize vekâlet emrinde bir zat gelmiş, siz bizim misafirimiz sayılırsınız. Dünyada para almam.

— Yahu, ben vekâlet emrindeyim, dedikçe:

— Biliyoruz efendim, vekâlet emrindesiniz, diyordu.

Ne yaptımsa parayı aldıramadım.

Hemen o gün bu şehirden ayrılmaya karar verdim. Öğleden sonra valinin yanına gittim. Odasında yalnızdı.

— Birkaç gün kalacaktım ama, vazgeçtim, bugün gidiyorum, dedim.

— Vallâ sen bilirsin, dedi.

Saatine baktı;

— Yarım saat sonra otobüs var, dedi, burada günde bir otobüs kalkar istasyona...

Ayağa kalktım:

— Dur, yanına birini vereyim de seni otobüse kadar götürsün.

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

Otobüslerin nereden kalktığını bilmezsin, dedi.

Gidip gitmediğimi iyice anlamak, benden kurtulduğuna güvenmek için yanıma adam vermek istediğini anladım. Zile bastı. Gelen adama:

— Beyi otobüse kadar götür, dedi...

Sonra da ne olur ne olmaz gibilerden o adama:

— Bey, vekâlet emrindedir, dedi.

Yani, göz kulak ol, ona göre... demek istiyordu. Valinin odasından çıktık. Ama bir türlü vilâyetin kapısından çıkamıyoruz. Kapıya gelince, adam iki kat eğildi:

— Buyurun efendim, dedi.

Ben de ona:

— Rica ederim siz buyurun, dedim.

Doğrusu ben o kadar ince biri değilimdir ama, karşınızdaki incelirse, ister istemez siz de incelmek zorunda kalıyorsunuz. Adam:

— Vallahi olmaz, istirham ederim, önce siz buyurun, dedi.

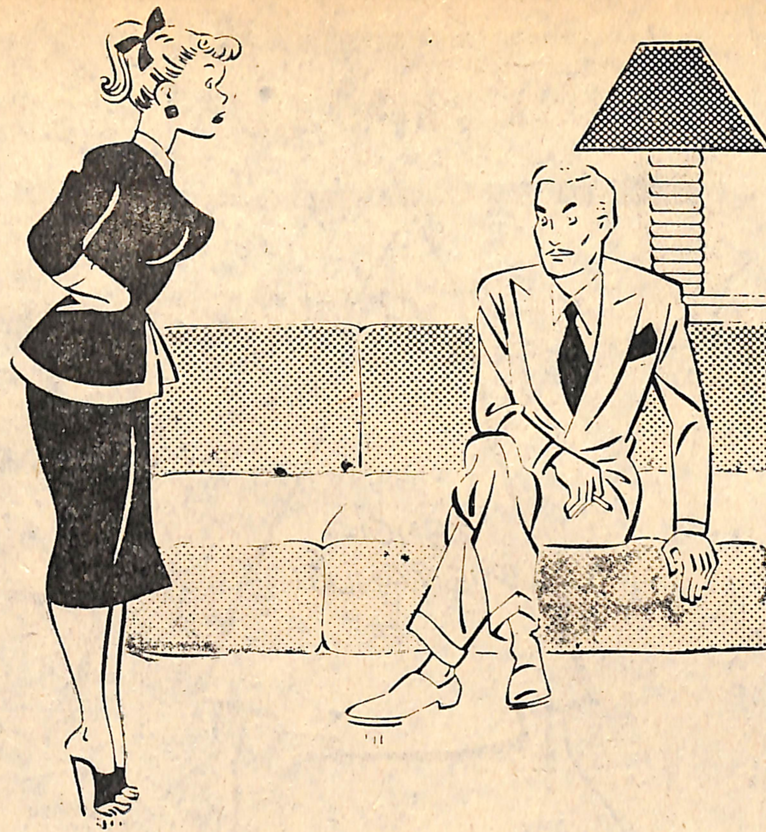
— İmkânı yok beyefendi, önce siz buyurun, dedim.

— Hicap ederim beyefendi... Zatıâliniz buyurun...

— Katiyen olmaz...

— Aman efendim...

— Asıl bana aman efendim, buyurun...

— Haydi Çetin, hatıra defterime yazacak bir şey yap!..

— Lûtfen...

— Rica ederim...

— Ayağınızı öpeyim geçin...

— Kulunuz olayım, siz buyurun...

— Nasıl olur efendim? Yalvarırım buyrunuz...

— Valla buyurmam, Allah aşkına geçin...

— Ayıp olur...

— Olmaz olmaz... Geçin...

— Emredersiniz, lâkin sizden önce...

— Beni mahcup ediyorsunuz.

— Asıl mahcup olan bendenizim...

Saate baktım, otobüsün kalkmasına yirmi dakika var. Biz, on dakikadır kapı önünde sen geç, ben geç diye çekişip duruyoruz.

— Yahu, otobüsü kaçıracağız, geç şurdan, dedim.

Adam, yerlere kadar eğilerek:

— Hürmetkârınızım efendim, başüstüne efendim... diye diye yüzü bana dönük, kıçın kıçın kapıdan çıktı. Arkasından da ben çıktım.

Ama bu sefer de bir türlü yolda gidemiyoruz. Adam önümde el pençe durup duruyor. Duruyor dedimse, yanımda değil. Benden üç adım geride ve sol yanımda.

— Ayıp oluyor beyim, dedim, yanıma gelin rica ederim.

— Siz buyurun, ben arkanızdan gelirim, dedi.

Hiç böyle arkamda adam yürütmeye alışmamışım. Bayağı utanıyorum. Onunla bir hizaya gelmek için üç, dört adım geri geri gittim. Bu sefer o da geri geri gitti. Yine aramızda üç, dört adım kaldı. Ben, bir sol geri daha yaptım. O da sol geri yaptı, Başımı geri çevirip adama baktım:

— Yahu, gel yanıma da gidelim, dedim.

— Aman efendim estağfurullah, dedi. Bendeniz zatıâlinizle yanyana yürüyebilir miyim?

— Kardeşim, ben vekâlet emrinde bir memurum.

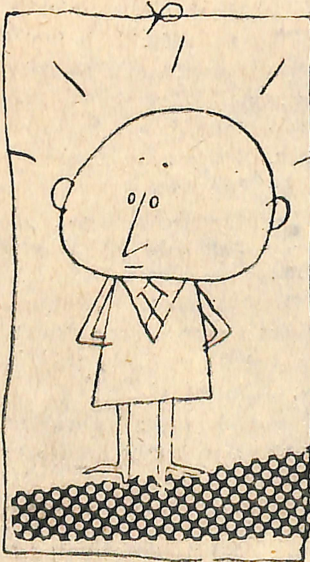

KEL:

Saçsız baş. Ama, her saçsız baş kel sayılmaz. Kellik, bir hastalıktır.

Son yıllarda, kelliği ile meşhur iki kişi tanıyoruz: Biri, sahnemizin ünlü tuluatçısı Kel Hasan, öbürü de İstiklâl Mahkemesinin Reisi Kel Ali Bey!

Kel, ata sözlerimizde yer almış bir kelimedir:

«Tut kelin perçiminden», «Kelin ilâcı olsa, kendi başına sürer», «Kör ölür, üzüm gözlü olur, Kel ölür sırma saçlı olur!»

Masal edebiyatımızın en meşhur siması Kel oğlandır.

Kel, hiciv edebiyatımızda şiire de girmiştir. Mehmet Âkif, Abdulalh Cevdet'i taşlarken:

Taklak attın arkasından en
deni bir şöhretin,
Düştü takken çıktı cascavlak
o kel mahiyyetin!

Diyor. Bir halk şairi de ayni kelimeyi, ayni mânada, fakat başka bir eda ile kullanmaktadır;

Kâfirin biridir, inanma sakın,
Göz yumar, baş kırar, veli görünür!
Şeytana pabucu ters giydirir o,
Meczub-u ilâhî, deli görünür!

Herkese bir Tanrı selâmı vardır,
Dilinde Allahın kelâmı vardır,
Daima bir gizli meramı vardır,
Takkesi düyünce keli görünür!

Bir de yine ata sözlerimizden «Kel başa şimşir tarak» vardır ki, bir çok işlerimiz için kullanabiliriz!

KİTAP:

Elinden iş gelmeyen, para kazanmasını bilmiyen zavallıların yazıp okudukları lüzumsuz şey...

Kocasının durmadan kitap okumasından şikâyet eden kadın:

— Keşke kitap olsaydım!

Deyince, adam, gözlerini hafifçe sahifeden kaldırıp cevap verir:

— Keşke... bir gecede okur, bitiriverirdim!

Yine rivayet ederler ki, genç şair kitapçıya sorar:

— Nasıl, bizim kitabı satıyor musunuz?..

Kitapçı gülümseyerek:

— Eveeet, der, satıyoruz...

Sonra, birden ciddileşerek ilâve eder:

— Ama, alan yok!

Kitap, arapça bir kelimedir. Dil Kurumunun çıkardığı Sözlük'te öz Türkçe karşılığı «bitik» ....

E, son yıllarda çıkan bazı kitaplar için bundan güzel isim olamaz. Hele şiir kitaplarının pek çoğu, kitap değil, bitik!

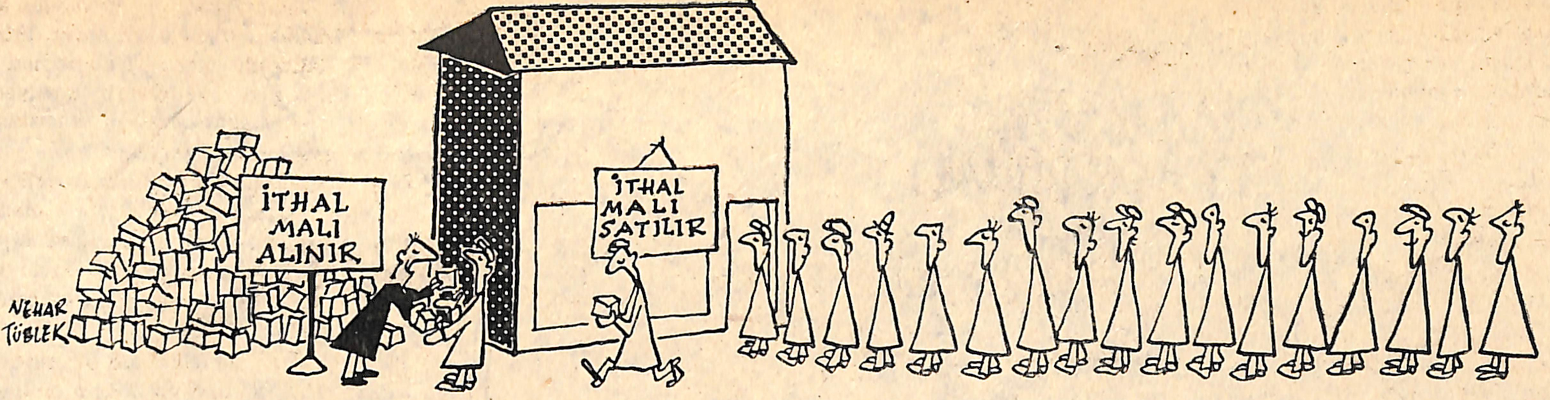
KERESTE:

İnşaat malzemesindendir. Tavan, döşeme yapılır. Ağaç, odun cinsinden olduğu için bazı ahşap insanlara da kereste derler.

Kereste, hiciv edebiyatımızda şiire de girmiştir:

Şu keyfe bak tereste,
Binlikler deste deste,
At besliyor kafeste,
Adam olmuş kereste!

YAZISIZ!..

— Biliyorum efendim, inşallah daha da yükselirsiniz.

Bir sol geri daha yaptım. O da öyle...

— Rica ederim. yanıma gelin, dedim.

- Çok mütevazı bir insansınız. Lâkin gelemem, dedi, başkaları görürse vallahi bendenizi haddini bilmiyor diye ayıplar.

- Kimse görmez, gel şöyle. Ara sokaklardan gideriz, kimse görmez, gel!

— Mazur görün, gelemem.

— **Gel ulan!**

— Gelemem beyefendi.

Şöyle aklımca bir geri sıçrayım da adamı tutayım, dedim. Bir saldırdım geriye... Nerde, o benden önce çekirge gibi sıçradı. Aramız da hep üç, dört adım tutmaya çalışıyor. Biz üçer adım geri geri sola doğru gidiyoruz. Vilâyet binası arkamızda kalacağına, önümüzde kaldı. Biz gerimizde, solda bir sokağa saptık. Ben sol geri ettikçe, o da sol geri ediyor. Artık iş inada bindi.

— Ben ha, dedim, yanıma gel, otobüs kalkacak.

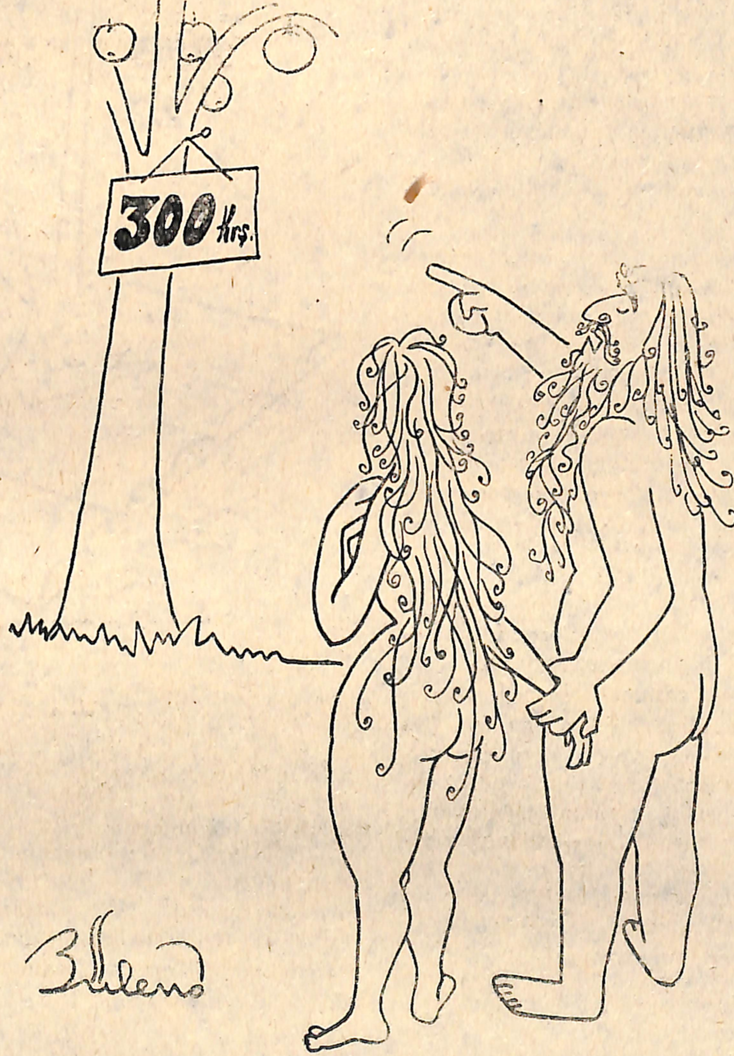
— Kalksın, dedi, otobüs değil uçak kalksa bendeniz yanınıza gelemem.

Koşup da şunu yakalıyayım hiç olmazsa, dedim. Bir saldırdım. O benden önce tetikteymiş. Başladı kaçmaya. Biz artık otobüsü falan unuttuk, otobüs diye ben adama koşuyorum. Millet de yığılmış bakıyor.

Adamı yakalamaktan umudumu kesince:

— Allah aşkına gel, dedim.

— Başüstüne, geleyim, dedi.

— Bak Havvacığım, artık değil Cennete girmek, günaha bile giremiyeceğiz!..

— Ama yanıma gel...

— Arkanızdan geliyorum beyefendi...

— Canın isterse gel, ben kendim giderim, dedim.

Yürümeğe başladım. Bu sefer de arkamı bırakmaz.

— Yahu git birader, başıma belâ mısın? diyorum.

— Sizi bırakamam, uğurlıyacağım. Vali bey darılır, diyor.

Deminki kovalamacadan da arkamıza bir yığın takıldı. Hep birden otobüse geldik. Bana en önde yer ayırmışlar. Kalabalığın konuşmasından, demin adamı kötü bir iş yaptığı için kovaladığımı sandıklarını anladım.

— Aşkolsun, diyorlardı, her vekâlet emrinde olan böyle olsa, bütün işler düzelir.

— Yahu iyi ki Sabri beyi hiç görmedi. Onu görse sokak ortasında döverdi...

— Ne adam be... Altı okka...

Otobüs kalktı. Ben de kurtuldum.

Aziz Nesin

✻

Dişi ve erkek balıklar

Babası balık avlıyor, küçük Erol ise onu seyrediyordu. Sepette biriken irili ufaklı balıklara bakıp, biraz düşündü, sonra:

— Baba, dedi, dişi bir balığı erkek balıktan nasıl ayırd edersin?

Babası:

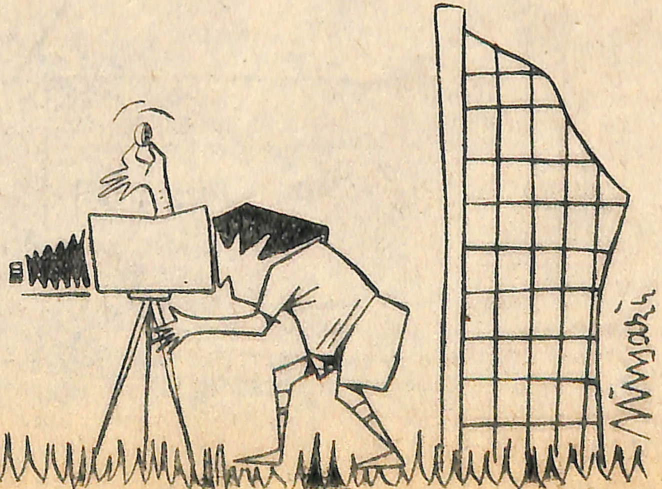
— Bak oğlum, diye cevap verdi, bu kullandığın yeme bağlıdır, eğer dişi bir solucan kullanırsan erkek balık, erkek solucan kullanırsan, dişi bir balık yakalarsın.

— Peki ama, babacığım, dişi bir solucanı erkek solucandan nasıl ayırırsın?

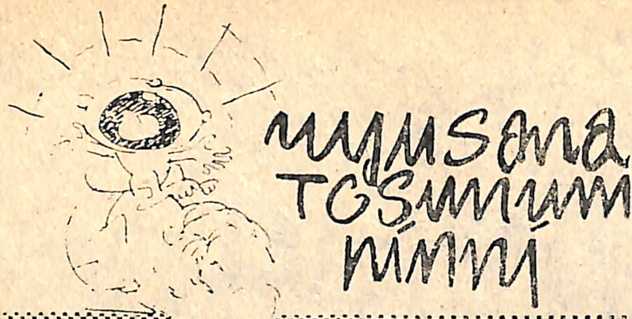
Bu ikinci suale babanın verdiği cevap şu oldu:

— Onu bana sorma, ben solucanlardan anlamam, balıktan anlarım!

Kaleci — Kımıldama!..

★ Yazan : AZİZ NESİN

UYUMALIYDIM. Karnım tok, sırtım pekti. Vakit, gece yarısını çoktan geçmişti. Üstelik elime, uykuya bire bir olan, somun kitaplardan birini almıştım. Öyle büyük düşüncelerim dertlerim de yoktu. Uyumalıydım. Ama bir türlü uyuyamıyordum. Uyku tutmazsa, sayı say, derler. Başladım saymıya... Bir, iki, üç... Beş.. on... Yüz... bin...

Dışardan fısıltılar duydum. Yavaş yavaş kapı açıldı. Evdekilerden başka konu komşu da gelmiş. Ben sayıları giderek yüksek sesle saymıya başlayınca, ne oluyor, diye meraklanmışlar.

— Bir saattir kapıdan seni dinliyoruz, dediler.

Sekiz yüz bin dokuz yüz yetmiş ikiye kadar gelmişim. Tam o sırada kapıyı açmışlar. Ben onlara,

— Durun beni şaşırtmayın, dedikten sonra saymaya başladım:

— Sekiz yüz bin dokuz yüz yetmiş üç, sekiz yüz bin dokuz yüz yetmiş dört... Sekiz yüz bin...

Hepsinin gözleri büyümüş, korkuyla bana bakıyorlardı.

— Yok canım, meraklanmayın, çıldırmadım. Uyumak için sayı sayıyorum.

— Ne uyuması, saat dokuz... Pencereden baksana!..

Güneş tepeye çıkmış. Az kalsın saya saya, ben sayıları bitirecekmişim.

O geceden sonra bir türlü gözümü uyku tutmadı. Doktor,

— Çok çalışıyorsunuz. Sinirleriniz bozulmuş... dedi.

Sinir yatıştırıcı ilâçlar verdi. İlâçları aldıkça büsbütün uykum kaçıyordu. Uyku haplarını cebime doldurup, leblebi gibi yemeğe başladım. Doktor inanmadı. Gözünün önünde bir avuç uyku hapını ağzıma atınca, gözleri dışarı uğradı,

— Aman, dedi, sevgilisinden yüz bulamıyan kızlar bu hapların dördünü birden yutar da intihar ederler. Sen ne yapıyorsun?..

Doktor daha keskin ilâçlar verdi. Onlar da para etmedi.

Uykusuzluğumun dördüncü günü idi. Evde kaldığım için karım,

— Sen bugün çocuğa bakar mısın, ben kışlık öteberi almak için çarşıya gideceğim, dedi.

Oğlumuz on bir aylık. Ama hiç yaramazlığı yok. Çocuğu, mamasına, uykusuna saatiyle alıştırdın mı, hiç zorluğu olmuyor. Bizim Ali, haftada bir bile ağlamaz. Sabah altıda uyanır. Mamasını yer. Parkının içinde kendi kendine oynar. Onda uyur. On birde uyanır. Mamasını yer. Üçe kadar yine oynar. Üçten beşe kadar uyur. Sonra yine oynar. Yedide yıkanır, haydi yatağa... O mışıl mışıl uyurken imreniyorum.

Kısacası Ali'ye bakmanın hiç bir zorluğu yoktur.

— Elbette bakarım, dedim.

Saat birdi. Karım yapılacak şeyleri bir bir anlattı:

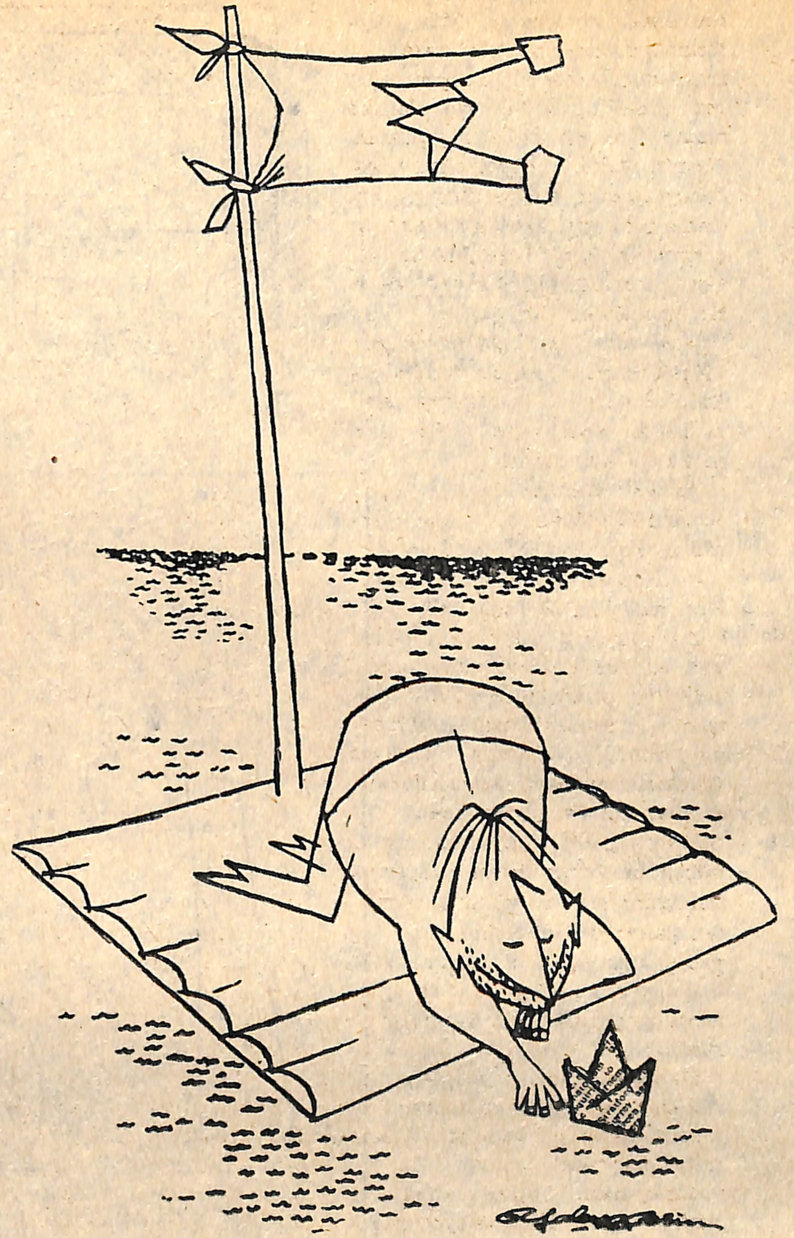
— Üçe kadar hiç dokunma, kendi kendine her zamanki gibi parkında oynasın Üçte sütünü ver, yatır. Kendi kendine uyur. Beşten önce uyanmaz. O zamana kadar da ben gelirim.

Yapacağım işleri bir kere de bana tekrarlattı. Sonra gitti. Ben Ali'yi bilmez miyim... Kendi kendine oynar, kuzu gibi sütünü içer, mışıl mışıl da uyur.

Karım kapıdan çıktı, oğlan da mızıldamaya başladı. Allah Allah... Olur şey değil. Mızıldanıp dururken ağlamaya da başladı. Ama nasıl ağlıyor, sanırsınız etinden et koparılıyor.

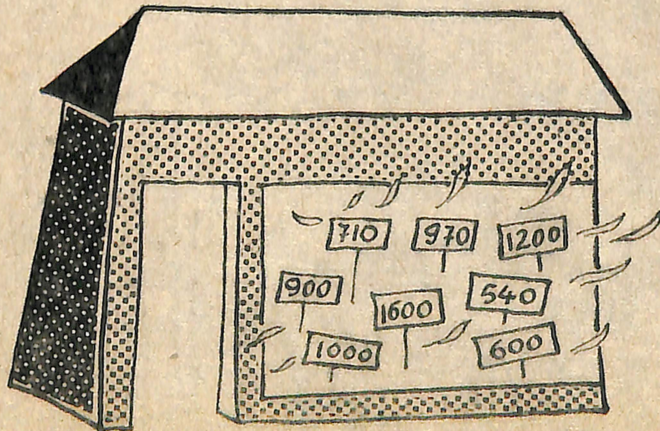
— Oğlum sus!..

Sus, dedikçe yaygarayı bası-

YAZISIZ!..

Bir kadının etekleri tutuştu.. (Gazeteler)

yor. Pire mi ısırdı desem... Baştan aşağı soydum, yeniden giydirdim. Susmuyor. Belki karnı açtır, dedim. Ama bu çocuğun saati var. Şimdi aç olmaz. Ne olur ne olmaz diye süt şişesini getirdim. Şişenin lâstik memesi ağzına gelinceye kadar öylece durdu. Tam memeyi ağzına sokarken elini bir çarpmasın mı? Şişe bir yana... Üstüm başım süt içinde kaldı. Hiç durmadan ağlıyor.

Hey Yarabbim... Su mu istiyor. Küçük bardağı ile su verdim. Elinin tersi ile bir de bardağa çarptı, haydi bardak yere... Yaygarayı da iki kat artırdı.

Annesi kucağa almıya kızar. Ama ne yapacaksın... Kucağıma aldım, başladım hoplatmıya:

— Hop tiri yavrum, hop tiri... Hop tiri yavrum, hop tiri...

Havaya atıp tutuyorum, olmuyor, hop tiri diyorum susmuyor...

Önüne gazeteler koydum. Gazeteyi yırtarken susar gibi oluyor, sonra yaygaraya başlıyor. Çiçeklere saldırdı. Aman çiçekleri koparsın da sussun tek... Türlü maskaralık yapıyorum. Elimle göbeğime vurup davul çalıyorum, yanağımı şişirip, ağzımla dümbelek çalıyorum. Ellerimi yere dayayıp, dört ayak oluyorum. Sırtıma alıyorum. Boynumdan ayaklarını geçirtip, başıma çıkarıyorum.

Her yeni numara yaptıkça biraz susar gibi oluyor. Sonra o numaraya alışınca yeniden ağlamaya başlıyor.

Zıplıyorum. Saçma sapan konuşuyorum. Nutuk veriyorum. Opera söyler gibi bağırıyorum. Dans ediyorum.

Ali bana bakıyor. Önce gülüyor. Sonra ağlıyor. O ağlayınca, yeni bir numara istediğini anlıyorum. Kollarıma alıp sallıyorum, havaya atıp tutuyorum. Hiç biri para etmiyor. Kan-kan mı yapmadım, sallan-yuvarlan mı yapmadım, çifte telli mi oynamadım, göbek mi atmadım... Tek sussun diye türlü hünerimi gösterdim. Şu numaraları sahnede yapsam, ünlü bir komik olur çıkardım.

Böyle böyle saat üçü ettik. Ben de geniş bir soluk aldım. Keratanın uyku saati gelmişti. Yatırdım yatağına, sütünü verdim. Şişeye bir tekme savurdu, yallah... Oğlanın bir iyi huyu vardır, saatinde yatağına yatar yatmaz, hemen uyur.

O gün bütün huylarını değiştirmiş. Uyumaz bir türlü. Oğlum, uyu... Uyumaz. Yataktan aldım, dizime yatırdım. Hem dibimde sallıyorum, hem de ninni söylüyorum:

— Uyusana yavrum niiinni... Uyusana aslanım niiinni... Uyusana tosunuuum niiinni... Ulan uyusanaaa!... Pışş pışşş, pış pış... Pış benim oğluma niiinni... Hadi güzel oğlum niiinni... Uyusana köpoğlusu ninni... Canına okuduğumun oğlu ninni... Hadi benim ton ton oğlum niiinniiiii... Eeee... eeee... eeee!... E benim oğluma, niiiinni... Benim oğlum büyük adam olacak ninni... Benim oğlum çok büyük adam olacak ninni... Biz olduk da sanki o da olur ninni... Büyük adam olsa kimin umurunda niinni... Hadi canım oğlum, uyusana ulan artık niiinniii! Eeee, eeee, eeee... e! Benim oğlum büyüyünce babasının elini öpmeğe gelecek niinni... Biz babamızın elini öpmeye çok gittik ya o da gelir niiinniii... Hadi uyu ulan artık ninnii... Ben oğlumla iftihar edeceğim ninni... Bekle edersin ninni... Ne mal olacağı şimdiden belli ninni... Ne kızıyorsun, babasına çekmiş ninni... Uyusana ulan, tak dedi canıma ninni... Eeee, eee, eee, e! Pışş pışş pışş pış! Bu çocuklar ne zor büyüyormuş ninni!.. Anla babanın kıymetini ninni... Sen anladın ya o da anlar ninni... Ne halt etmeye çocuk yaparsın ninni... Vatana evlât yetiştiriyoruz niiinni... Benim oğlum büyüyünce babasına bakacak niiinni... Avucunu yala ninni... Zor bakar ninni... Sen babana çok baktın, o da sana bakar ninni... Uyusana cici oğlum, hadi aslan oğlum ninni... Sen daha bu çocuktan neler çekeceksin ninni... Huyun bana çekmez inşallah ninni... Adam olursun inşallah ninni... Hanimiş benim oğluma niinni... Uyusana ulan oğlum ninni... Hadi beee, uyu artık ninnii... Benim oğlum babasını sevecek... Görürüz... Bir kız bulunca görüşürüz ninni... Her çocuk benim gibi olmaz... Bu çocuk iyi çocuk olacak ninni... Hele büyüsün, gelip gelip senden para koparacak ninnii... Suratından belli ne mal olduğu niinnii... Uyu artık yavrum ninni... Şimdi suratına tokadı yersin, ninni...

Hıı hıı hıı hı!.. Eeeee eee eee e!... Pışş, pışş pış!

Derken efendim, ben ninniye iyice kapılmışım. Eee e, pışş, pışş, hıı hıı derken, oğlanı sallayım diye sallana sallana uyuya kalmışım. Ben uyumasına uyumuşum. Oğlana gelince, o dizimin üstünden kalkmış, odada ne var ne yok benzetmiş.

Karım eve geldiği zaman oğlanı son yazdığım hikâyenin üstünde buldu.

— Nedir bu hâl? diye bağırdı.

Ben uyku sersemi birden kendimi toparlıyamadım da, oğlan uyandı sanarak gözlerim kapalı, iki yanıma sallanarak, ninniye başladım:

— Uyusana ulan yumurcak niinni...

Karım,

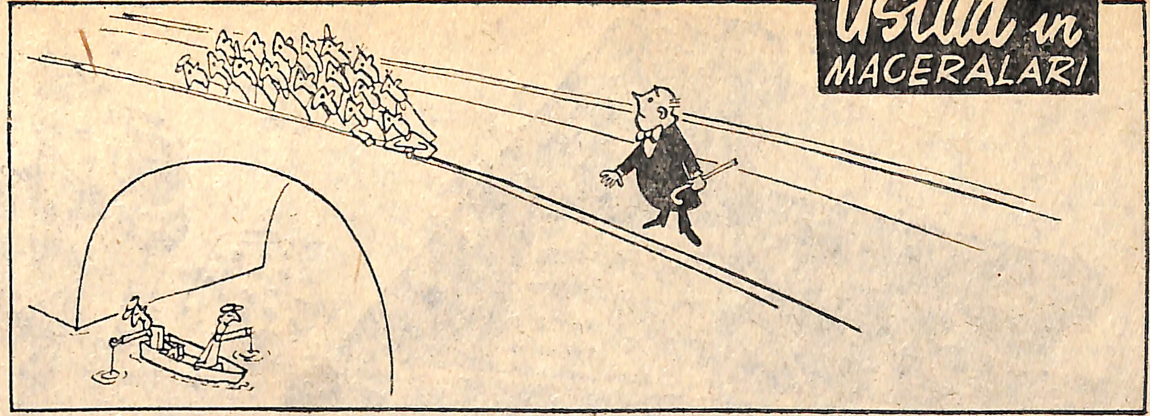
— N'oluyor? dedi.

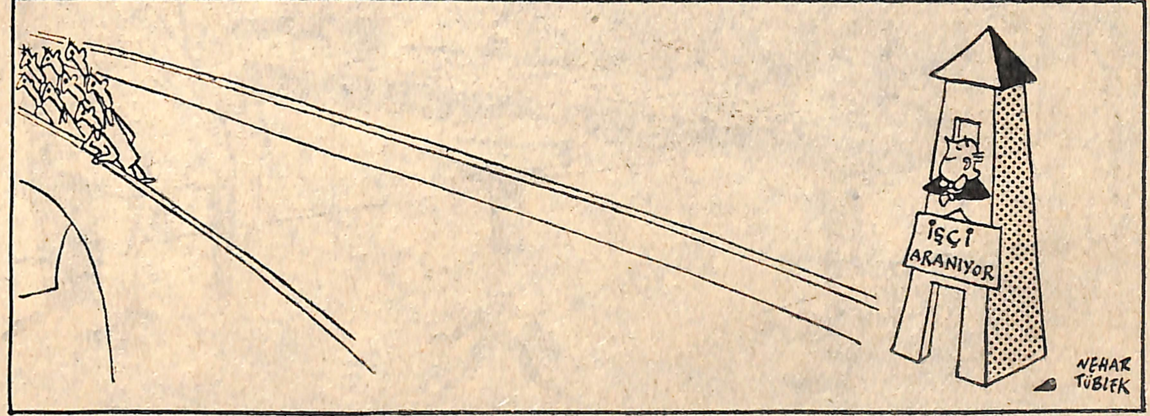
— Uyumuşum galiba... dedim.

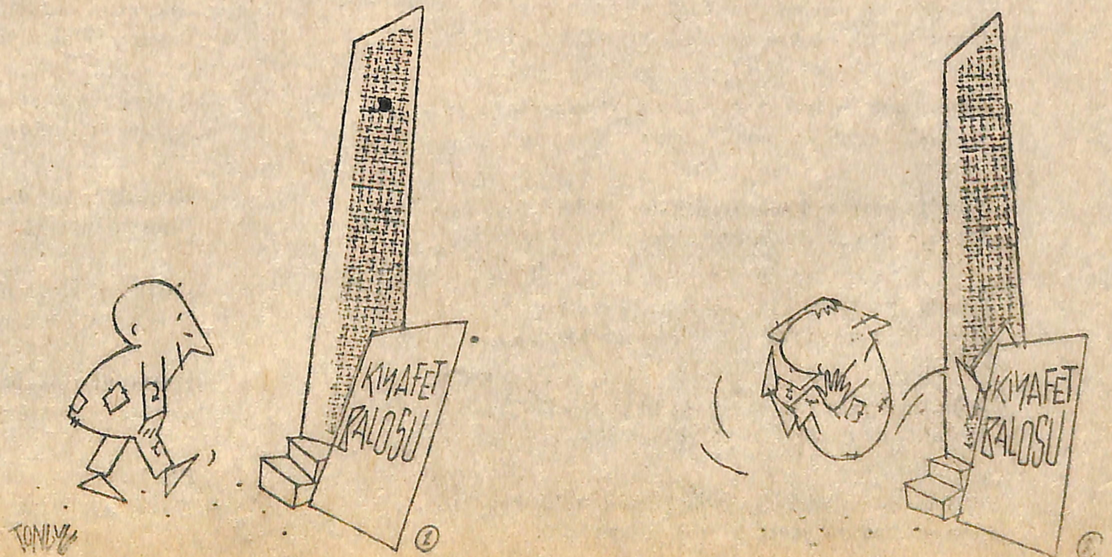
Şimdi ne zaman uykum kaçar da uyuyamazsam, hemen oğlanı uyutmaya başlıyorum. Ben uyuyorum, o da kendi işini yapıyor.

Aziz Nesin

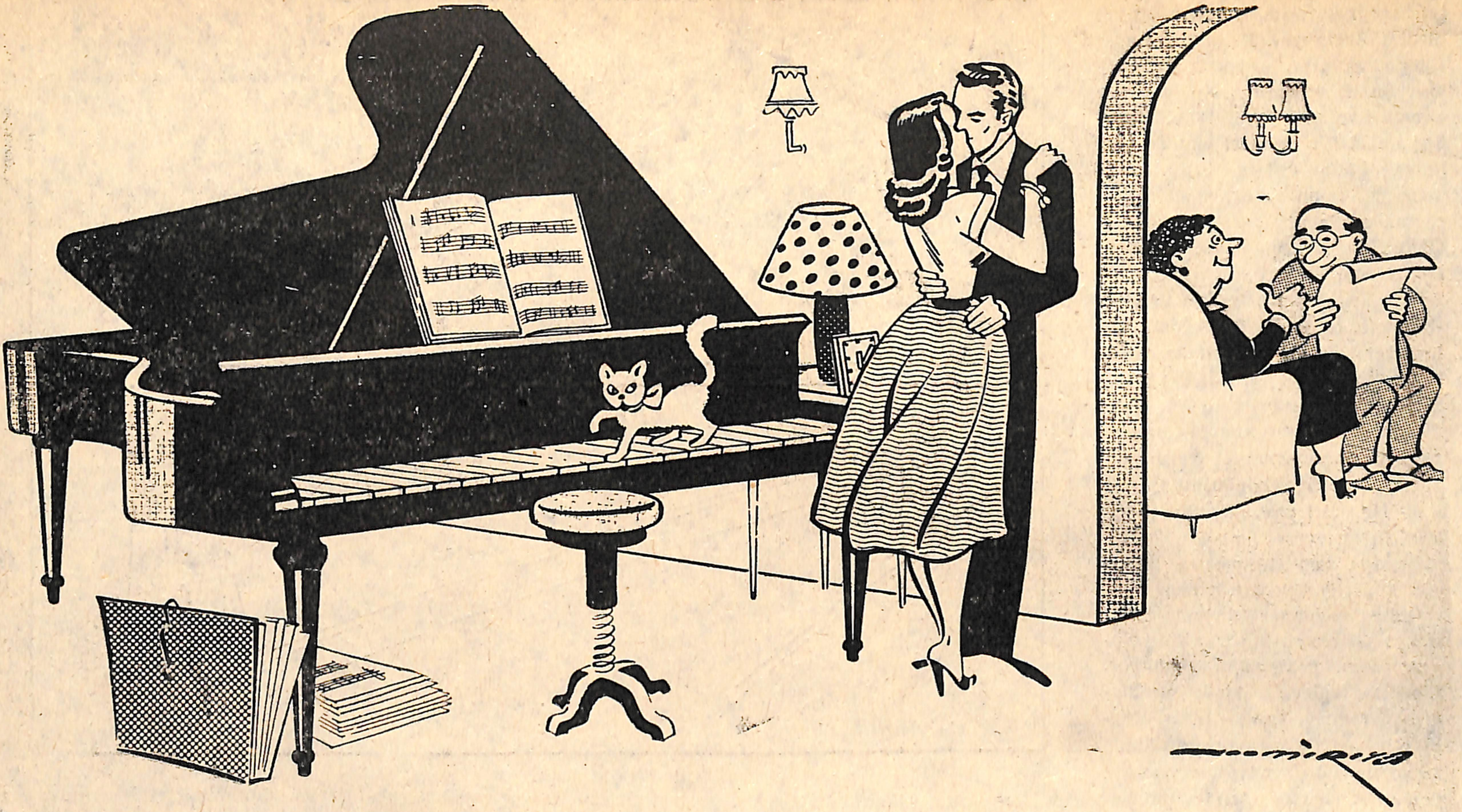
Üstad'ın MACERALARI

YAZISIZ

— Kızımız bu piyano hocasından çok istifade etti.... Bakın ne güzel çalıyor!..

Olmıyacak

Neden bu gecelerin mehtabı olmıyacak?
Öyle bir çöldeyim ki, serabı olmıyacak...

Garsona kırk yılda bir pideli kebap desem,
Yalnız pide getirir, kebabı olmıyacak...

Kadehlerin şerefe kaldırıldığı zaman,
Benim tasım bombaştur, şarabı olmıyacak...

Bu zamanda insanın mesut olması için,
Ya beyni veyahut ta âsabı olmıyacak...

Ne adamlar görmüşüm, ekâbirden sayılır,
Vallahi ayağımın türabı olmıyacak...

Anladım en sonunda muvaffak olmak için
İnsan hangi işteyse erbabı olmıyacak....

Yükselmek istiyenin her bir şeyi olacak,
Yalnız bir şey istemez, hicabı olmıyacak...

Yaptığı kötülüğü bilmiyecek bir türlü,
Vicdanı olacak da, azabı olmıyacak...

Sorulmaz ona bir şey sebebi nedir diye,
Her ne yaparsa yapsın esbabı olmıyacak...

Plân, program desen cıgara paketinde,
Ondaki plânların hesabı olmıyacak...

Büyük adam olmanın yolları çok kolaydır,
Adam olmanın şartı, kitabı olmıyacak...

Siyaset adamının vasfı hatip olmaktır,
Ama ona kimsenin hitabı olmıyacak...

O söylerse suç olmaz ağzına gelenleri,
Muaşeret denilen âdabı olmıyacak...

İki kere ikinin sorsan kaç ettiğini,
Sınıf geçecek kadar cevabı olmıyacak...

Hangi rüzgâr eserse dönecek fırıl fırıl,
Prensip denen köhne mihrabı olmıyacak...

Akıllı, zeki derler dolap çevirenlere,
Yurdun tek çevrilmemiş dolabı olmıyacak...

Abdestsiz namaz kılar, dini bütündür amma,
Cennet va'di olmasa sevabı olmıyacak...

Başkasının başına çorap örmiyenlerin,
Ayağında yamasız çorabı olmıyacak...

Medeniyet mi dedin? Strip-tiz, Rok'n roll,
Bunlardan başka hiç bir icabı olmıyacak...

Faziletin, ahlâkın yapılsaydı tasviri,
Tornistan edilmemiş esvabı olmıyacak...

Hastalıkta, sağlıkta bir çorba veren olsa,
Çorbasını koymağa bir kabı olmıyacak...

Ele kalem alınca bir şair benim gibi,
Hatır, gönül kırmadık ahbabı olmıyacak...

FALAN - FİLÂN

Olmıyacak

Neden bu gecelerin mehtabı olmıyacak?
Öyle bir çöldeyim ki, serabı olmıyacak...

Garsona kırk yılda bir pideli kebap desem,
Yalnız pide getirir, kebabı olmıyacak...

Kadehlerin şerefe kaldırıldığı zaman,
Benim tasım bombaştur, şarabı olmıyacak...

Bu zamanda insanın mesut olması için,
Ya beyni veyahut ta âsabı olmıyacak...

Ne adamlar görmüşüm, ekâbirden sayılır,
Vallahi ayağımın türabı olmıyacak...

Anladım en sonunda muvaffak olmak için
İnsan hangi işteyse erbabı olmıyacak....

Yükselmek istiyenin her bir şeyi olacak,
Yalnız bir şey istemez, hicabı olmıyacak...

Yaptığı kötülüğü bilmiyecek bir türlü,
Vicdanı olacak da, azabı olmıyacak...

Sorulmaz ona bir şey sebebi nedir diye,
Her ne yaparsa yapsın esbabı olmıyacak...

Plân, program desen cıgara paketinde,
Ondaki plânların hesabı olmıyacak...

Büyük adam olmanın yolları çok kolaydır,
Adam olmanın şartı, kitabı olmıyacak...

Siyaset adamının vasfı hatip olmaktır,
Ama ona kimsenin hitabı olmıyacak...

O söylerse suç olmaz ağzına gelenleri,
Muaşeret denilen âdabı olmıyacak...

İki kere ikinin sorsan kaç ettiğini,
Sınıf geçecek kadar cevabı olmıyacak...

Hangi rüzgâr eserse dönecek fırıl fırıl,
Prensip denen köhne mihrabı olmıyacak...

Akıllı, zeki derler dolap çevirenlere,
Yurdun tek çevrilmemiş dolabı olmıyacak...

Abdestsiz namaz kılar, dini bütündür amma,
Cennet va'di olmasa sevabı olmıyacak...

Başkasının başına çorap örmiyenlerin,
Ayağında yamasız çorabı olmıyacak...

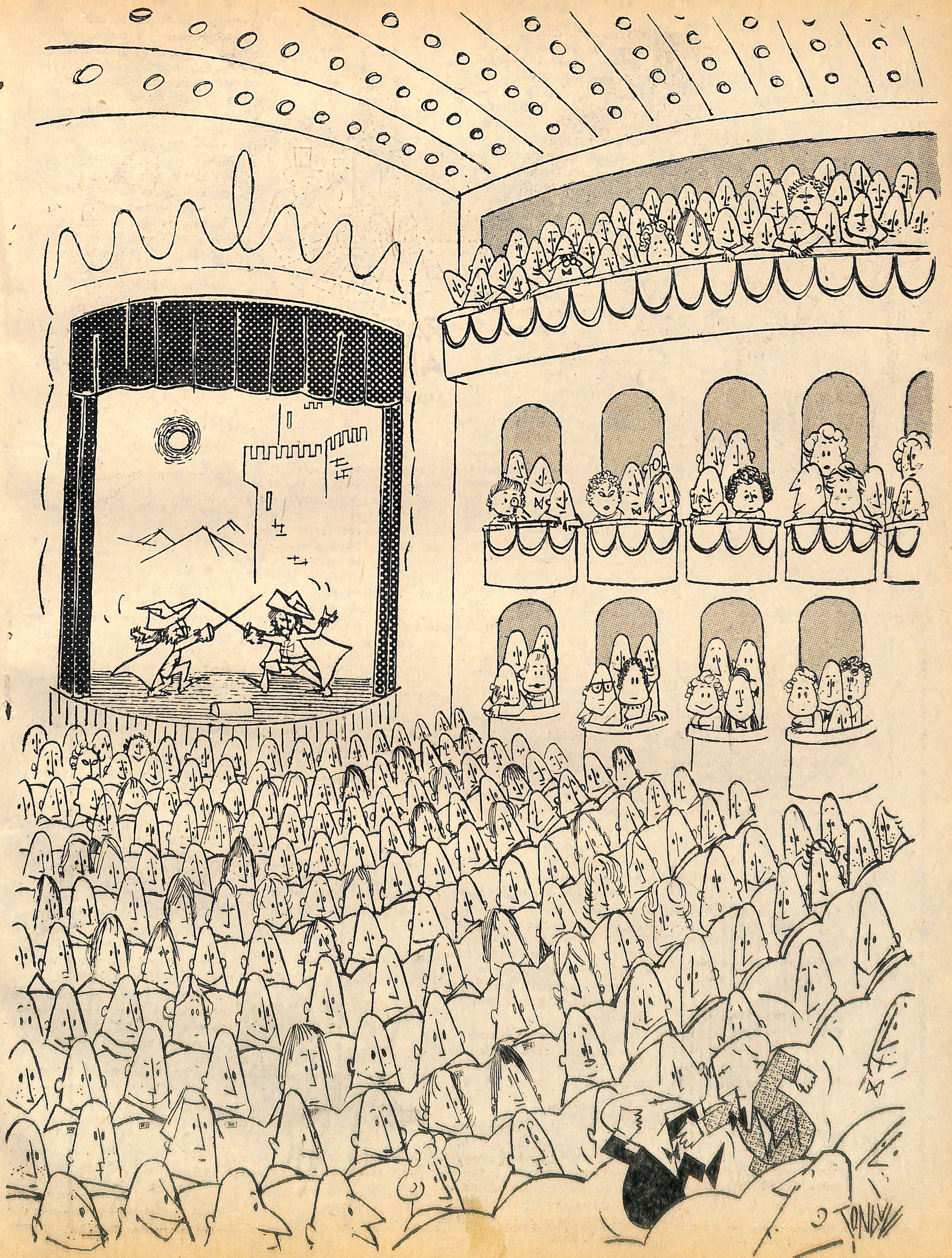
Medeniyet mi dedin? Strip-tiz, Rok'n roll,
Bunlardan başka hiç bir icabı olmıyacak...

Faziletin, ahlâkın yapılsaydı tasviri ,
Tornistan edilmemiş esvabı olmıyacak...

Hastalıkta, sağlıkta bir çorba veren olsa,
Çorbasını koymağa bir kabı olmıyacak...

Ele kalem alınca bir şair benim gibi,
Hatır, gönül kırmadık ahbabı olmıyacak...

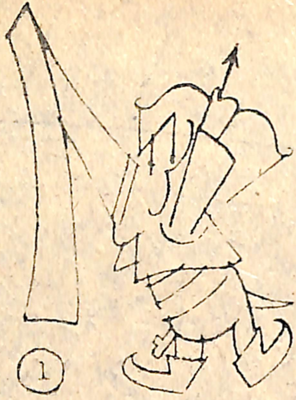
FALAN - Fİ

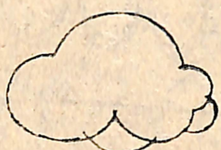

YAZISIZ

PARİSTE Bir AMERİKALI

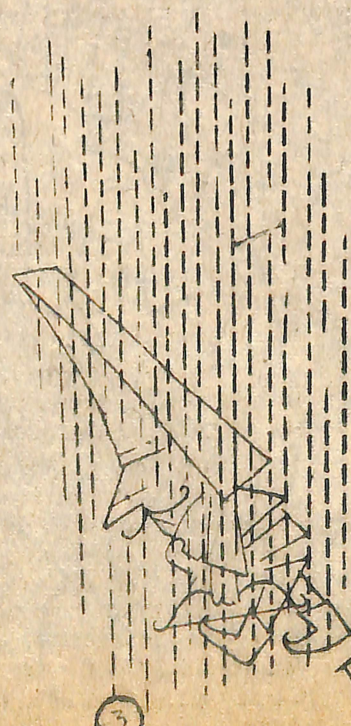
AMERİKAN MİZAHINDAN

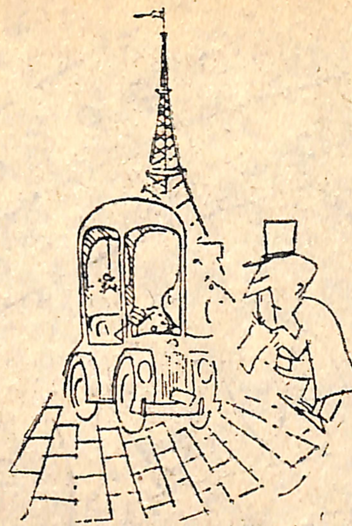

Evvel zaman içinde!..

ROSY, elden düşme, on bir beygir kuvvetinde güzel, sevimli bir Renault otomobili idi. İkinci boyanışından sonra, süslü, oyuncak otomobiller gibi sevimli bir şey olmuştu. Mr. Mott arabasını, delicesine seviyordu.. Mr. Mott'un kaldığı «Hotel Grillan» ın önünde gıcır gıcır yepyeni arabalar vardı. Duygulu bir adam olan Mr. Mott, küçük arabası Rosy'nin bu yeni model arkadaşlarına baktıkça, utanıp, üzülece ğini düşünüyordu, bu yüzden Rosy'ye düşkünlüğü daha da artıyordu.

Mr. Mott, Rosy'yi Wrighttoneham adında bir İngilizden satın alır almaz, hemen direksiyona geçmiş, onu iki blok ötede oturduğu otelin önüne getirmişti... Ama öyle sessiz sessiz değil, doğma büyüme bir Parisli gibi, bütün yol boyunca hiç durmadan klâkson çalarak...

Arabayı yol kenarına çekmiş, otele girmiş, yine dudağında neşeli ıslıkla aşağı inince, birdenbire bu neşesi uçmuştu. Mott'un suratı asıldı. Mavili kırmızılı elbise giymiş biri, Rosy'ye yaslanmış bekliyordu. Adamın elinde bir defter, ağzında ucunu ıslattığı bir de kalem vardı. Daha önce de başına böyle işler çok gelmiş olduğu anlaşılan zavallı Rosy, gizlenecek, kaçacak bir delik arar gibiydi. Bu korkusu, yaya kaldırımına tırmanmış olmasından belliydi.

Mr. Mott polise:

— Bir şey mi oldu memur bey? diye sordu, bu araba benimdir.

Gözlerini Rosy'den kaldıran memur:

— Yaa, öyle mi, dedi, demek bu araba sizin ha!

Mr. Mott, ömründe böyle uğursuz bir suratla karşılaşıp karşılaşmadığını düşündü.

— Bilmeden bir yanlışlık mı yaptım? Bir suç mu işlenmiş?

— Demek onu da bilmiyorsunuz. Suç işlenmiş elbette...

— Ne gibi bir suç işlediğimi sorabilir miyim?

— Herkes arabasını olur olmaz yere bırakırsa, bu daracık yollardan öbür arabalar nasıl geçer, gidiş-geliş nasıl olur, hiç düşündünüz mü? Sorarım size, her araba sahibi, arabasını canının istediği yerde bırakırsa, bu koskoca şehirdeki karışıklığın içinden nasıl çıkılır?

Mr. Mott birdenbire parladı:

— Ama ben daha dün burada, bir şarapçı, bir de kömür arabasının durak yaptıklarını gördüm.

Memur büyük bir düşünür gibi ağır ağır konuştu:

— Dün!.. Ama biliyorsunuz, dün, bugün demek değildir.

Mr. Mott düşünceli düşünceli sustu. Belki de dünün bugün demek olmadığı gerçeğini düşünüyordu. Memur sertçe:

— Verin bakalım şu kurşunî kâğıdınızı!.. dedi.

Mr. Mott cüzdanını çıkarıp açtı. Ne kadar evrakı varsa, polis otomobilinin ön minderine yaydı. Memur bunların içinden kurşunî renkli kimlik kâğıdını alıp baktı. Sonra penbe şoför ehliyetini de aldı. Dikkatle okudu. Sonra Rosy'nin plâka numarasına baktı. Birdenbire kızdı, dramatik bir pozla, plâkayı göstererek:

— Ehliyetteki numara ile plâkadaki numara biribirini tutmuyor. Bu araba Mr. Wrightoneham adında birinin... diye gürledi.

Mr. Mott şaşırmıştı. Bir şeyler kekelediyse de tutturamadı:

— Bu araba benimdir bayım. Mr. Wrightoneham'ın olduğu da doğrudur. Ben ondan satın aldım. Onbeş gün oldu satın alalı... Kendi adımı yazdırmak için işte şimdi giderken, siz yakalayıverdiniz.

Memur yine o sertliği ile;

— Maval okumayın bana, diye bağırdı, ben de sizin kadar okuma bilirim. Benim de sizin kadar kara cümlem var, anladınız mı?

Bu ağız dalaşından kopan gürültüye bir bisikletli trafik memuru daha katıldı. Ama bu daha yüksek rütbeli olmalı, öbürü bisikletliyi görünce selâmı çaktı. Bu gelen yalnız olsa neyse, arkasında da bir başka memur getirmişti. Onun arkasında da başkaları vardı. Bu gurubun içinde, kara elbiseli, saygı değer bir yaşlı adam, kısa pantalonlu bir çocuğa benzeyen biri, pos bıyıklı, bıyıklarının ucu ağzının kenarından aşağı sarkan biri daha vardı.

Trafik memuru, bir üstü olduğu olana olayı açıkladı:

— Sizin de gördüğünüz gibi efendim, bu bay arabasını yanlış yerde durdurmuş. Sonra asıl önemlisi, bay komiser, bu adam başkasının arabasının kendinin oldu ğunu söylüyor.

Mr. Mott, arabanın asıl sahibinin kendisi olduğunu söylemek istediyse de, fasulye sırığına benziyen komiser onun ağzını kapattı:

— Bas geriye be!.. Önce arabayı geriye çek de bir zabıt tutalım bakalım.

Lâf yetiştiremiyeceğini anlıyan Mr. Mott bu emre sevindi. Hemen arabaya atladı, marşa bastı. Geriye döndürebilmek için Rosy'yi hareket ettirdi. Tam bu sırada Rosy'nin tekerlekleri altında bir gıcırtı oldu. Sonra inceli, kalınlı bağrışmalar, çığlıklar duyuldu. Arabayı birden durdurdu. Çevresini alanları inceledi.

Rosy, bisikletlerden birini karşı duvara fırlatmış, birini de ezip geçmişti. Bisiklet kimindi acaba? Fasulye sırığına benzeyen komisere di. Komiser neler diyordu? Onun dediklerini ancak öbür Fransız polisleri anlıyabiliyordu. Fasulye sırığına benzeyen komiser, barut gibi olmuştu. Neden bu kadar öfkelenmişti?

Ezilen bisiklet, yere bir insan cesedi gibi uzanmış, yatıyordu. Onu da bu caddeye böyle seren bu yabancıdan başkası değildi. Böylece Mr. Mott üstüste iki suç işlemiş oluyordu.

Polisler aralarında bir şeyler konuşup anlaşmış gibiydiler. Şu yabancıya iyi bir göz dağı verecekler di. Mr. Mott'un bütün evrakını alarak karakola kadar gelmesini söylediler. Ezilmiş bisikleti de yedeklerine alarak yola düzüldüler. Mr. Mott püf noktasını yakaladığını sanarak:

— Peki, geriye gitmek yoksa, bu daracık yolda ben nasıl döneceğim arabamla? diye sordu.

Polisler başlarını çevirdiler. Komiser:

— Şu bloku dön, dedi, Eiffel'in etrafında bir tur yap. Biz seni burada bekliyeceğiz.

Rosy ile Mr. Mott, caddeden aşağı yağ gibi kayarak gittiler. Rosy tam sola kıvrılırken, apansız bir polis düdüğü öttü. Rosy heyecanla sarsıldı, durdu. Yerden bitme, kara bıyıklı, gözlüklü bir polis, ölçülü adımlarla onlara doğru geliyordu. Geldi, bayağı sevgi

KANUNDAN *Kaçılmaz*

O senelerde Güneyde kumar kat'î surette yasak edilmişti. Fakat bu emre rağmen gizlice oynayanlar çok oluyordu ve polis daimî olarak bunların peşinde idi. Bu arada şehrin kenarındaki küçük barlardan birinde kaçak oyun oynandığı haber alındı ve âni bir baskın hazırlandı.

Polisler bara girdikleri zaman dört adam masa başında oturmuşlardı; ortada ise, poker kâğıtları ve fişleri duruyordu. Komiser hiddetle bağırdı:

— Gizlice kumar oynayıp kanuna karşı geliyorsunuz ha!

Adamların birincisi atıldı:

— Kim kumar oynuyor? Ben buraya arkadaşlarla biraz çene çalmak için şöyle bir uğradım.

Komiser bu sefer ikinci adama döndü:

— Peki ya sen dedi. Kanuna aykırı hareket etmeğe utanmıyor musun?

İkinci adam büyük bir hayretle gözlerini açıp:

— Ben mi? diye bağırdı. Ben buralı değilim yabancıyım ve yolcuyum. Şurada biraz dinleniyordum.

Komiser çok hiddetlenmişti. Üçüncü adama:

— Ya sen diye bağırdı. Kumar oynadığını inkâr edemezsin ya!

Üçüncü adam da şiddetle itiraz etti:

— Ne kumarı. Ben son otobüsü bekliyorum. Beş dakika sonra burada olacak ve binip gideceğim.

Komiser öfkeden çılgına dönmüştü. Dördüncü adama döndü. İçeri girdikleri zaman bu adamın elinde beş kâğıt vardı ve öylece kalmıştı. Komiser:

— Sen diye haykırdı. Sen ne diyeceksin bakalım Pekâlâ kumar oynuyordun işte...

Dördüncü adam masum masum gözlerini açtı ve:

— Ben mi? diye sordu. Peki ama kiminle?

YAZISIZ!..

(Amerikan)

ile kollarını Rosy'nin boynuna doladı, tatlı bir sesle:

— Bir dakika bekle, cicim! dedi, okumayı da mı unuttuk artık nedir?

Eliyle karşı yapının duvarına asılmış kırmızı yuvarlağı göstererek:

— Oku! dedi; GİRİLEMEZ!

Mr. Mott, ne belâya çattık, diye düşündü.

Polis:

— Ver bakalım şu kimlik kartını, dedi.

Mr. Mott:

— Bay memur, dedi, şu anda sizden daha yüksek rütbeli polisler tarafından tevkif edilmiş bulunuyorum. Bütün evrakım, neyim varsa, hepsi onlarda. Şu blokun arkasındaki sokakta da beni bekliyorlar. Oysa, buradan ileri bir adım gidemiyeceğimi de görüyorum. Bir yabancı şoför, ileriye, ya da geriye gitmek için yukardan emir çıkana kadar burada kakılıp kalmaya mahkûm gibi görünüyor.

Trafik memuru kahkahalarla gülerek:

— Geri bas. dedi, çıkar yol geride, Tanrı yardımcın olsun.

Mr. Mott gaza bastı. Rosy gerisin geri gitmeye başladı. Trafik memuru, yanyana üç ayrı dere halinde akıp giden trafiği durdurarak ona yol verdi. Yolları kesilen taksi şoförleri var kuvvetleri ile söğüyorlar, bağırıp çağırıyorlardı.

Rosy, yavaş yavaş geri geri giderek, belâlılarının yanına vardı...

Mr. Mott, önünde park yapan araba gördü de onun arkasında durdu. Rosy'yi orada bırakarak polislerle birlikte köşedeki karakola gitti. Karakoldan içeri giren polisler bir azılı yakalamışlar gibi, kolundan sıkı sıkı tuttular. Onu getirerler, başkomiserin masasına yaklaştılar. Yüzündeki yara izleri ile dehşet saçan izbandut gibi başkomiser Mr. Mott'u süzüyordu. Kâğıtlarını alıp inceledi. Memurun anlattıklarını dinledi. Baş komiser, Mr. Mott'a kim olduğunu sorunca, Mr. Mott koştu, baş komiserin elinde tuttuğu kimlik kartında yazılı künyesini parmağı ile göstermek istedi. Baş komiser hemen kartı arkasına saklıyarak:

— Geri dur be herif! diye bağırdı.

Polisler de Mr. Mott'un kollarından yapışarak onu geriye çektiler. Baş komiserin masasının üstünde mışıl mışıl uyuyan koca man kara kedi, birdenbire yerinden sıçradı, sırtını kamburlaştırarak, ağzını açtı, pufladı. O da çok kızmıştı.

Mr. Mott şimdi büyük bir korku içinde. üzerinde silâh araştırması yapılmasını bekliyordu.

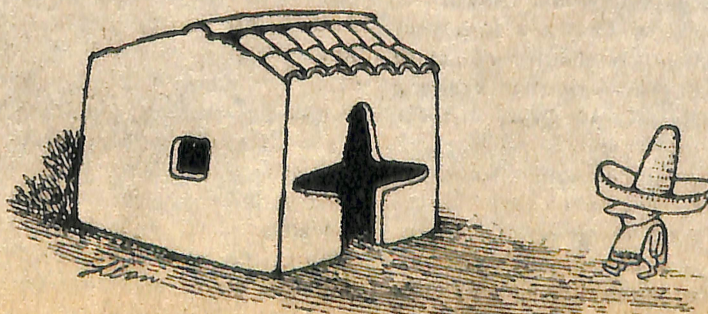
Mr. Mott'un hiç karışmadığı bir tartışmadan, pasaportun da incelenmesnden sonra, kim olduğu ortaya çıkmıştı. Mr. Mott da onlara yardım etmek istiyordu ama, korkudan, şaşkınlıktan, bildiği Fransızcayı da unutmuştu. Bu tartışmadan sonra onun iyi ve na muslu bir insan suratına sahip olduğu, arabayı çalmış olmıyacağı, bu yüzden de medenî bir memlekette gösterdiği trafik acemiliğinin affedilmesi kararına varılmıştı. Ama arabaların nerede park yapıp yapmıyacağı işi yine anlaşılmamış, ona anlatılmamıştı. Ezilen bisiklet için de bir şey söylemediler.

Koridora çıkınca, ezilen bisikletin sahibi yanına yaklaşarak, bisiklet işini baş komisere açmadığını, bisikletin onarılması için aralarında özel bir anlaşmaya varmak istediğini söyledi. Sözlerine fısıltı ile, beş bin franga bisikletin onarılabileceğini de ekledi.

Mr. Mott beş bin frangı bayıldı. Hepsi ayrı ayrı onunla tokalaştı. Mr. Mott karakoldan çıktı.

Mr. Mott Rosy'yi ağır ağır garaja sürdü. Kendisi de bir belâdan kurtulduğu için derin bir soluk aldı. Bozulan sinirlerini yatıştırmak için en yakın bir gazinoya kapağı attı. Trafik memurlarının düdükleri, kahkahaları, bağırıp çağırmalar, klâkson senfonisi, kafasının içinde döne döne uğulduyordu.

B. E. N.

YAZISIZ!..

(Meksika)

Milletlerin Güldükleri

Uşak — *Rica ederim madam, beyefendi duymasın, fena halde kıskanır!*
(Fransız)

Antika meraklısı

Meşhur bestekâr Maurice Pavel antika eşya toplama meraklısı idi. Nerede bir müzayede olsa, kaçırmaz, çeşit çeşit antikalar satın alırdı. Evi bu kabil vazolar, tablolar, biblolar v.s. ile tıklım tıklım doluydu.

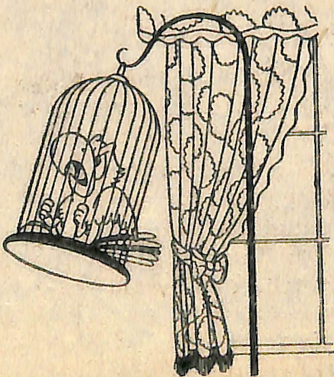
Bir gün misafirleri gelmişti. Bunlardan biri aynen Ravel gibi antika meraklısı olduğu için odadaki eşyayı teker teker tetkike başladı ve bu sırada yüksek bir sehpa üzerine yerleştirilmiş duman renkli kristal bir küre önünde durarak bir hayranlık ıslığı çaldı ve:

— Hey Maurice, diye seslendi. Bu ne harika şey böyle. İşte evinin en nadide ve en kıymetli eşyası bu... Ne nefis bir rengi var, sanki sisli ve dumanlı bir hava gibi, her hal de bir eşi daha yoktur bu kristalin.

Maurice Ravel mütevazi bir şekilde gülümsedi:

— Hakikaten bu kadar güzel mi buluyorsunuz? Halbuki bu sadece yanmış bir projektör ampulüdür.

(Amerikan)

— *Avukatımla konuşmak istiyorum!..*
(İtalyan)

Sisli gecenin yolcuları

Meşhur komedyer Benny Rabin, çok sisli bir gecede, N. B. G. stüdyosundan çıkmış, San Fernando'daki evine dönüyordu. Fakat yarıyola geldiği zaman, sis kalınlaştı, kalınlaştı, o kadar ki, bir çarşaf gerilmiş gibi önünü kapadı ve Benny Rubin, bir adım ilerisini göremez oldu. Bunun üzerine Benny freni çekip arabayı durdurdu ve havanın biraz açılmasını beklemeğe karar verdi. Tam o sırada tâ yanından âdeta sürünür gibi bir araba geçti ve Benny Rubin de bu arabanın ışığını takip ederek yoluna devamı düşündü ve öndeki arabanın peşine takıldı. Bir müddet güzel güzel gittiler. Fakat öndeki araba birdenbire durdu ve boş bulunan komedyen de ona bindirdi, arabanın ön kısmı epey zedelenmişti.

Öfkeyle aşağı atlayan Benny Rubin, öndeki adama bağırdı:

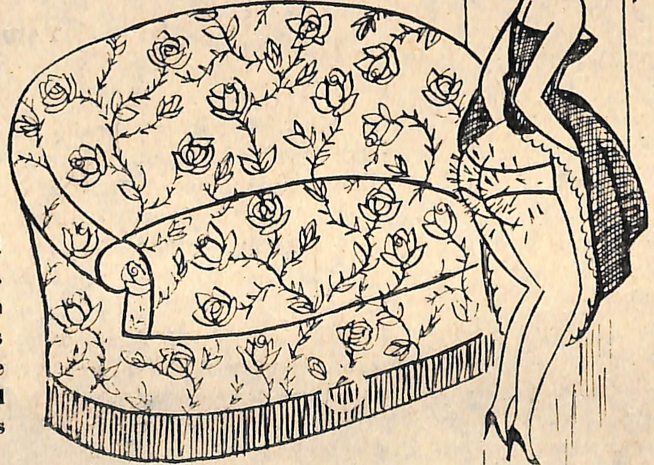
— Be adam... Mademki âniden duracaksın, arkaya işaret versene!..

O zaman muhatabı hayretle:

— Nee... diye cevap verdi. Kendi garajımın içinde de mi?..

(Amerikan)

— *İmdaaat!..*

(Fransız)

Dokunmuyor

Eisenhower harp sırasında, bir uçakta Avrupa'dan Amerika'ya dönüyordu. Uçakta paraşütçüler vardı. Tam yere inerken Eisenhower yanındaki genç paraşütçünün renginin değişmekte olduğunu farketti, sordu:

— Ne oldu oğlum, hasta mısın?

Öbürü cevap verdi:

— Affedersiniz efendim, ilk defa olarak bir uçağın içinde yere iniyorum da...

(Amerikan)

Kuvvetli çiftçiler

Stephen Leacock, Vermont'lu çiftçilere hayrandı!.. Onları çok beğenir ve durmadan methederdi; bir gün bir arkadaşına:

— Ne kadar kuvvetlidirler tasavvur etmezsin, diyordu. Eğer bir çiftlik arabası çamura saplansa, içlerinden biri hemen yerinden fırlar, arabanın arkasına geçer, şöyle aslanlar gibi gerilir, olanca kuvvetiyle arabaya bir darbe indirir ve... omuz kemiğini kırar.

(Amerikan)

Jayne Mansfield
Üç buudlu İngiliz film yıldızı..

Kovboy içkisi!

Atının eğerine büyük bir matara bağlı, elinde tüfek taşıyan ve dağdan gelmekte olduğu anlaşılan yabancı rastladığı ilk adama seslendi ve matarasını uzattı:

— Arkadaş! Şu benim içkiden bir yudum almaz mısın?

Adamcağız:

— Teşekkür ederim dedi, ben içki kullanmama.

O zaman dağlı tüfeğini doğrulttu ve emretti:

— İç...

Bunun üzerine bir yudum içmek zorunda kalan adamcağız içkinin sertliğinden ağzı burnu karmakarışık:

— Aman Allahım diye bağırdı, bu ne sert şey böyle.

Dağlı gülümsedi.

— Öyledir ya... Şimdi al şu tüfeği bana doğrult da bende bir yudum içeyim.

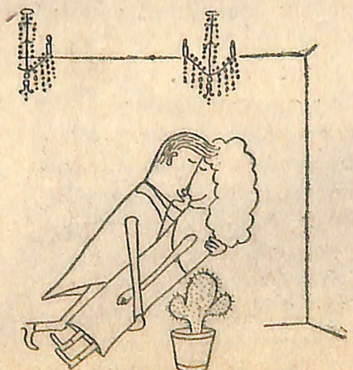
(Amerikan)

Ey rüzgâr

O sene havalar, aynen bu seneki gibi çok erken soğumuştu. İnce ve kifayetsiz elbiseleri içinde tirtir titriyen küçük bir zenci, esen soğuk rüzgâra:

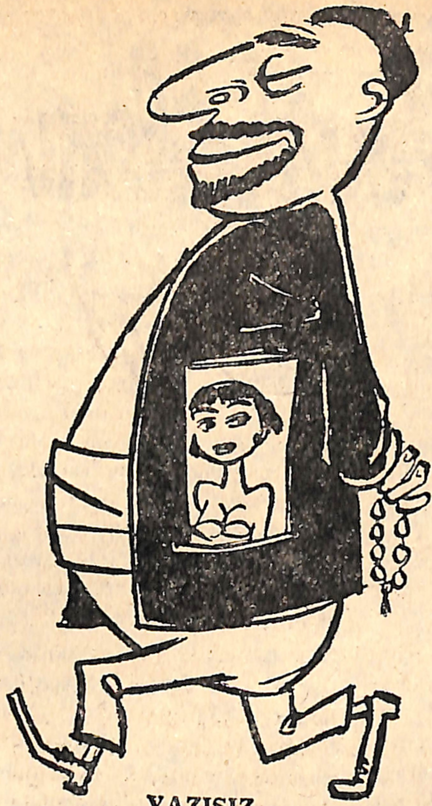
— Ey rüzgâr, dedi. Ağustos sıcağında sen nerelerdeydin?

(İngiliz)

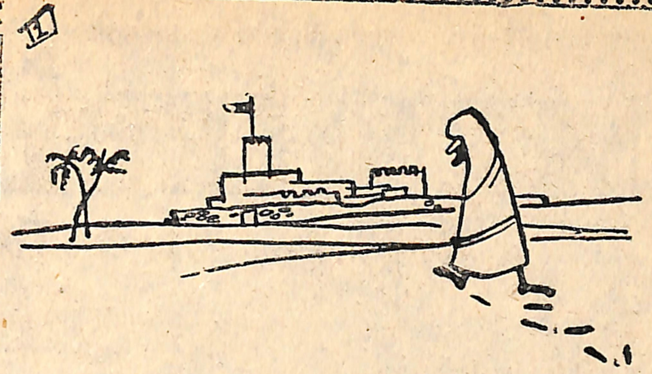
YAZISIZ!..
(Fransız)

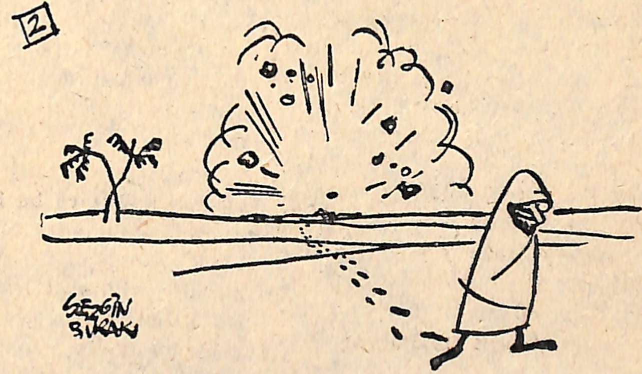
SEZGİN BURAK

YAZISIZ...

Henüz 22 yaşında. Çocukluğu, Adapazarında geçmiş. Mektepli karikatüristtir. Güzel Sanatlar Akademisini bitirdi. İlk eserleri Akbaba'da çıkmıştır. Şimdi Nebioğlu Yayınevinin ressamı, Cumhuriyet ve Akbaba'nın da karikatüristi... Çizgileri olgun, tekniği kuvvetlidir. Yarının baş şöhretlerinden olabilir. Ümitle bekliyoruz.

CEZAYİRDE YENİ BİR ŞEY YOK!..

GİRİŞ

ÇIKIŞ

BAK AZİZİM, SANAT FASULYE PİLÂKİSİ DEĞİLDİR.

BEN PARİSTE İKEN..

SANAT BAŞKA ŞEYDİR.

BİZ SANATKÂRLAR!..

DİMİYA?

MUAZZAM CANIM, HARİKA, KORKUNÇ.

SEZGİN BURAK

Amerikada bir papağan abstre resim sergisi açmış. — Gazeteler —

BİZİM PAPAĞANLAR

Sahne sanatkârları da siyasete karıştılar — Gazeteler —

— Arkadaşlar, çok yakında operaya kavuşacaksınız!..

MEŞHEDİ ile Devri Âlem

Ercüment Ekrem Talû

— 37 —

On dakika sonra perde kalktı, temsil başladı.

En önce sahneye çıkan, ayni şekilde ayni renkte elbise giymiş beş tane kız oldu. Bunlar fevkalâde güzel ve güzellikleri kadar da sanatkâr idiler. Hem şarkı söylüyor, hem dans ediyorlardı. Bunların arkasından palyaçonun biri iki tane terbiyeli köpekle bir maymuna türlü hünerler yaptırdı. Sonra yine bir sürü varyete numaraları gösterdiler. Fakat bunların her biri cidden alkışlanacak fevkalâde şeylerdi.

Perde arasında, başımı çevirip de, demindenberi susan Meşhediye bakayım, dedim. Ne göreyim? Oturduğu yerde mışıl mışıl uyumuyor mu?

Kolunu dürtüp uyandırdım.

O, gözlerini araladı, uykudan ağırlaşmış göz kapaklarını elleriyle oğuşturdu, esnedi. Sonra da, dik dik yüzüme bakıp sordu:

— Ne var? Ne istirsen?

— Ayol, dedim, burada uyunur mu?

— Hemmi yerlerde uyuram!.. Harda özümün çeyfi diler, anda habide olurem. Mene heç kişi garışmaz.

Ay, herif bayağı kafa tutmağa başladı. Kırk yıldanberidir, yumuşak başlı tanıdığım Meşhedinin ahlâkında inkilâp mı oluyor, yoksa? İşte, dünyada tahammül edemiyeceğim bir şey varsa, o da budur. Onun için perdeyi yükselttim:

— Sen kime kafa tutuyorsun? diye sordum.

— Heç kese gafa tutmirem... Bes beyle nâhoş taratora görmemişem!.. Canım sıhılup...

— Sanki bundan iyisini mi gördün?

— Beli! Eyranda...

Meşhedinin öbüryanında oturan kirli kazma dişli, keçe saçlı bir Amerikalı, bizim bu konuşmamızdan rahatsız olmuştu.. Dostumun henüz giriştiği izahatı daha başında keserek ingilizce:

— Susunuz! dedi, sohbet edecekseniz tiyatrodan gidiniz.

Herif itirazında haklı olmakla beraber, kendisine betlenmek lüzumunu duydum. Evvelâ kaşları mı çatıp ciddi bir tavır takındım. Onu yukarıdan aşağıya şöyle bir süzdüm ve yakınımızda oturanlara işittirecek gibi:

— Efendi! dedim, yersiz sözleri kime karşı kullandığınızı biliyor musunuz?

Amerikalı şaşırdı. Onu beklemeden, lâkırdıya devam ettim:

— Yanınızda oturmakla size şeref veren zat, Asûrî hükûmdarlarından meşhur (Asur - Nazar - Pal) in torununun torunudur!

Adam, gayri ihtiyarî yerinden ayağa kalktı ve bu beklenmedik saygıdan alıklaşan Meşhediyi eğilerek selâmladı. Ön ve arka sıralardaki seyirciler hep birden kulak kabartmışlar, perde de bu aralık tesadüfen inmişti. Ben ayni şekilde devam ettim:

— Prens (Destur - Kimo - Varda) hazretleri gizlice seyahat buyuruyorlar diye, kendisine karşı ufak bir hürmetsizlik gösterilmesine tahammül edemem.

Gözlerinin içine varıncıya kadar kızaran Amerikalının dudaklarından şu özürler döküldü:

— Affedersiniz!.. Gerçekten bilmiyordum!.

Bu kadarı kâfiydi. Azametle başımı öte tarafa çevirdim ve hiç karşılık vermedim. Sadece:

— Çekirgefendi; İlle bu kişi ne danişir? Di mene?

Diye soran Meşhediye:

— Ne vazifen! Karışma! Cevabını verdim.

Perde arası uzundu. Seyirciler, birer ikişer, nefes almak, sigara içmek veyahut büfeden safra bastırmak üzere dışarıya çıkıyorlardı. Meşhediyi önüme kattım, ben de bir saygılı tavır takınıp peşine düşerek kendimizi (Fuvaye) ye attık.

Orada, hasır koltuklar üzerine yerleşerek, birer sigara da biz yaktık. Halk, pek yanımıza sokulamıyor, fakat uzaktan, merakla bize bakıyordu. Bu esnada, biraz evvel konuştuğumuz herif, yanında başka birisiyle çıka geldi. Evvelce yaptığı gibi, Meşhedinin huzurunda dört kat olarak bana döndü ve dedi ki:

— Müsaade buyurursanız, dostum Mr. (Anasun) u prens hazretlerine takdim edeyim. Kendisi Sanfransisko'nun en meşhur bir gazetenin sahip ve müdürüdür. .

— Durunuz, sorayım Mister!

Meşhediye sordum:

— Ne dersin, dadaş? Deminki sersem budalaya senin prens olduğunu yutturmuştum. Şimdi bir gazeteci getirmiş, sana takdim edecekmiş. Varsın etmesin değil mi?

— Özün ne ki istersen, eyle yap!

Prens (!) in lütfen müsaade buyurduklarını ben heriflere müjdeledikten sonra, Meşhedi ile aralarında, tabiî benim vasıtamla şu konuşma geçti:

Gazeteci — Amerika seyahatiniz ne gibi bir maksatla oldu? sırf gezmek için mi gelririz? Yoksa siyasî bir gayeniz mi var?

Ben — (Meşhediye) Herif bir sürü sualler soruyor, cevaplarını senin adına ben vereceğim.

Meşhedi — (Bana) Ne mene sualler soruptu? Sonra özüme diyesen.

Ben — (Gazeteciye) Prens hazretleri sırf insanlığa ilmî bir hizmette bulunmak üzere teşrif ettiler.

Gazeteci — Ne gibi... Sorabilir miyim?

Ben — Biz, şimdi Nevyork'tan geliyoruz. Orada hakikî hüviyetimizi kasden gizledik. Teneke kralı ünvanını taşıyan bir milyonerinize Büyük İskenderin ihtikan makinesini teslim ettik.

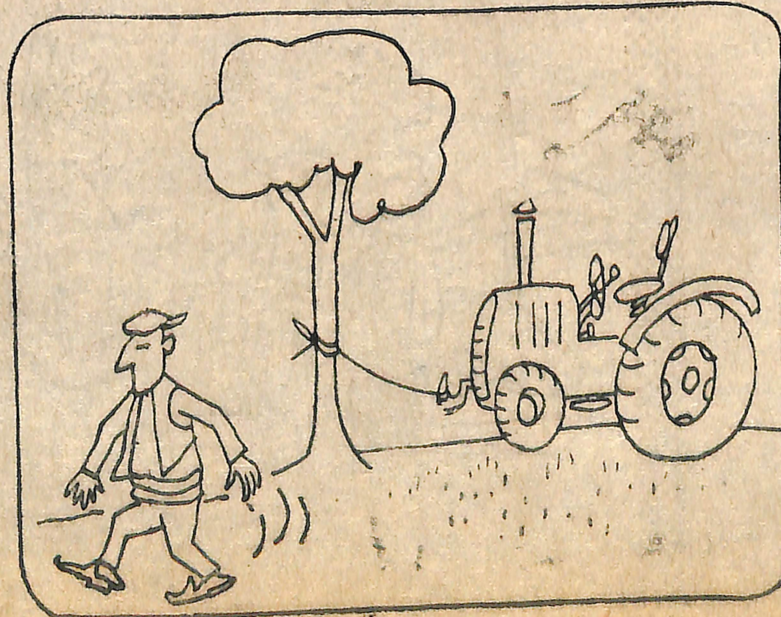
Gazeteci — Gerçek mi?

Ben — Asûrî hanedanının en son mensubuna yoldaşlık etmek şerefile öğünen bir adam, konuşmasında yalana tenezzül etmez sanırım, İsterseniz teneke kralını şimdi telefonla bulur, sorarsınız.

Gazeteci — Affedersiniz. Sizi incitmek maksadiyle söylemedim. Dilim sürçeldi. Lütfen prense sorar mısınız ki, bu çok değerli hediyeden maksatları neydi?

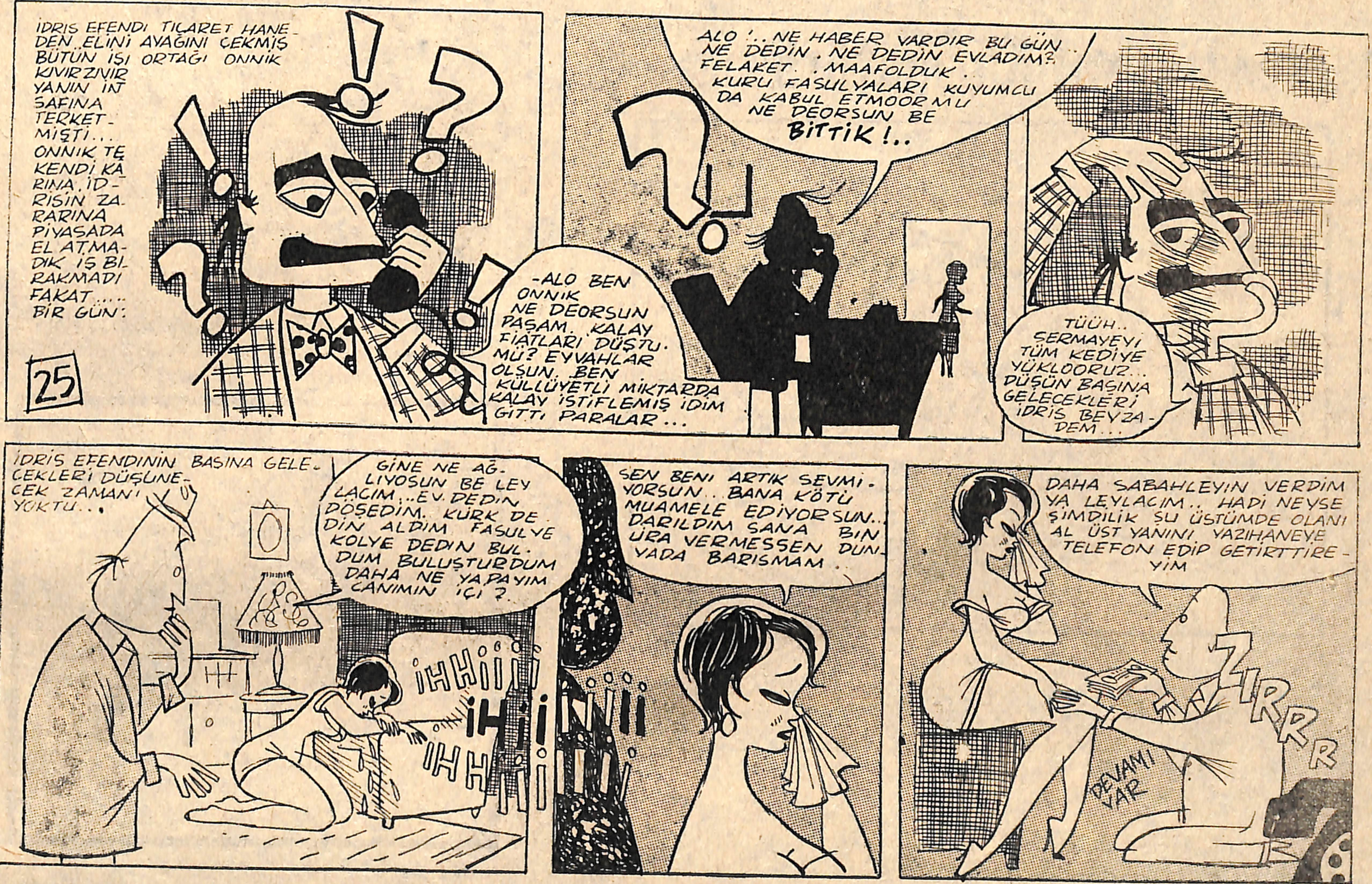
(Davamı var)

YAZISIZ!..

E. EKREM TALÛ — **Altınkırat Ailesi** — YALÇIN ÇETİN

Eğlence

— Salamon be,, yeçen hafta neredeydin?

— Büyükadada...

— Nasıl çok eğlendin mi?

— Öyle eğlendik, öyle eğlendik ki, sorma...

— Neler yaptiniz?

— Bizim Raşel ilen ikinci mevki bilet alıp, birincide uturduk. İskeleye çıkıncaz, lokantaya yirip istakozlara bakarak yanimizda yetirdiğimiz izmaritleri yedik.. Sonra, benim nişanlisi: «Ayda eşeğe binelum» dedi. Ama ben razi olmadim. «Ne yapacaksin eşeği? Ben seni yezdiririm». Dedim. Çiktik çamlara.. Luna parkin karşisinda, uzaktan cazbandi dinleyerek anafordan dansettik.. Yece dönüşte, ben yüvertede islik caldim. Raşel şarki söyledi, Yüle oynaya İstanbulda yeldik..

— Vay köpoğlusu vay be, amma eylenmişsiniz ha!..

CEVDET DİZGİ
P. K. 237 — ANKARA

İsterim kuru tıraş

Arnavudun biri berber dükkânına girdiği zaman, baktı ki, kendinden evvel traş olan bir Arnavutu methediyorlardı.

— Adam o kadar cesurmuş ki, kuru kuru traş olduğu halde uf bile demedi. Hakitkaten şu Arnavttlar cesurdur vesselâm!

Cebinde parası az olan Arnavut hemen lâfa karıştı:

— More kardaş yaş traş kaç kuruş, kuru traş kaç kuruş?

Berber cevap verdi:

— Yaş traş kırk para, kuru traş yirmi para.

Sırası da gelmişti, koltuğa otur du ve:

— Bire usta, ben de Arrnavut, isterim kuru traş.

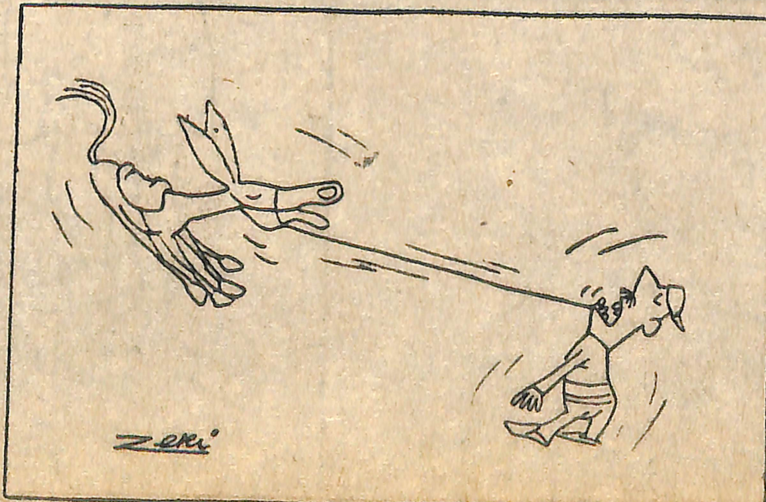
Berber eline usturayı almıştı. Ve hiç ıslatmadan kuru kuru tra şa başladı. Arnavudun canı iyice yanmıştı, fakat kabadayılığı elden vermemek için, gözlerini yu muyor, dişlerini sıkıyor, gözlerini açıp kapadıkça şapır şapır yaşlar dökülüyordu. Sakalı da yarı alınmıştı.

Arnavut erkeklik ve kabadayılıktan vazgeçerek:

— More usta, benim babam Arnavut, anam değil, yarısını da yaş traş!

CEMAL AYDIN
Emniyet kıraathanesinde berber
ÇANKIRI

En Güzel Fıkra Müsabakası

YAZISIZ!..

Papazın fedakârlığı

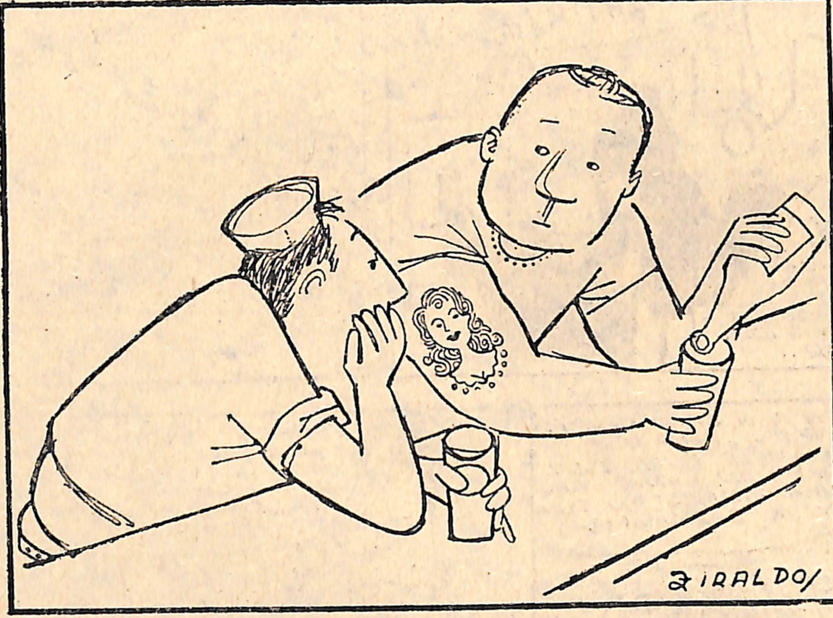
Soğuk bir kış günü, bir çocuk dereye düşer. Herkes köprünün üstüne toplanır, «Kurtaran yok mu, atlayın» diye bağırmaya başlarlar. Fakat soğuktan kimse kendine güvenemez. Bu sırada bir papaz dereye atlar ve çocuğu kurtarır. Her taraftan alkış ve bravo sesleri yükselir. Bir gazeteci papaza yaklaşır ve atlarken ne düşündüğünü sorar. Papaz:

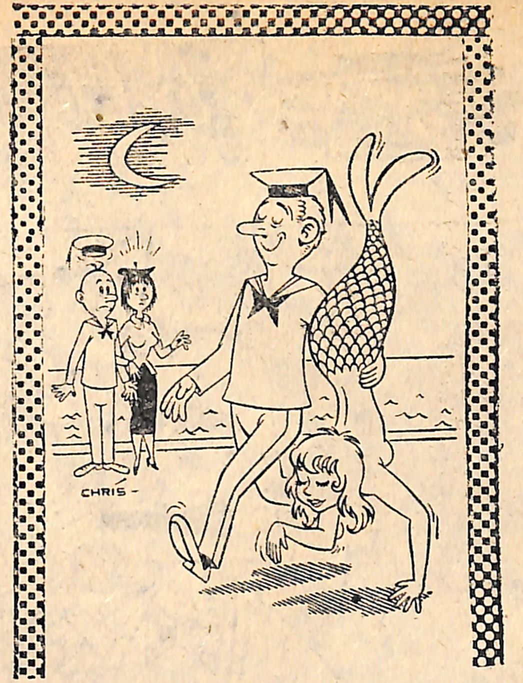
— Beni iteni bir görseydim, elimden çekeceği vardı, diye cevap verir.

ERDAL ATAKAN
Tercüman MURRGUL

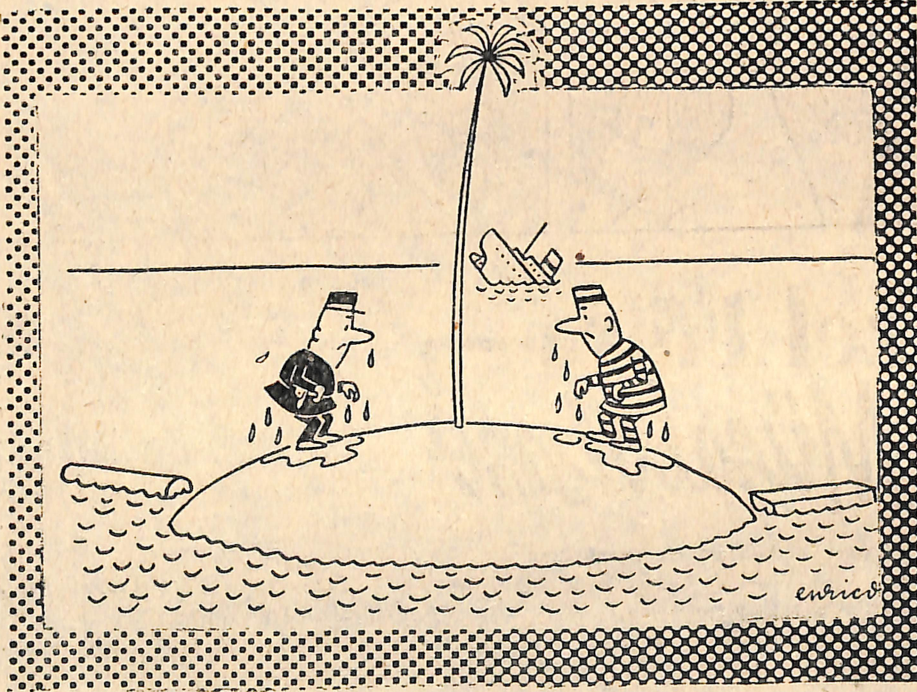
Yazısız

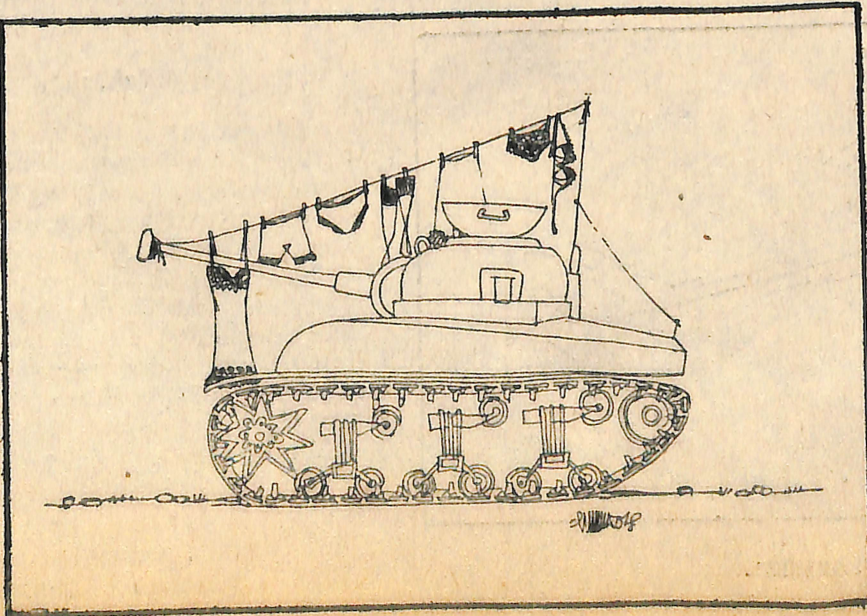
Dünya Karikatürleri

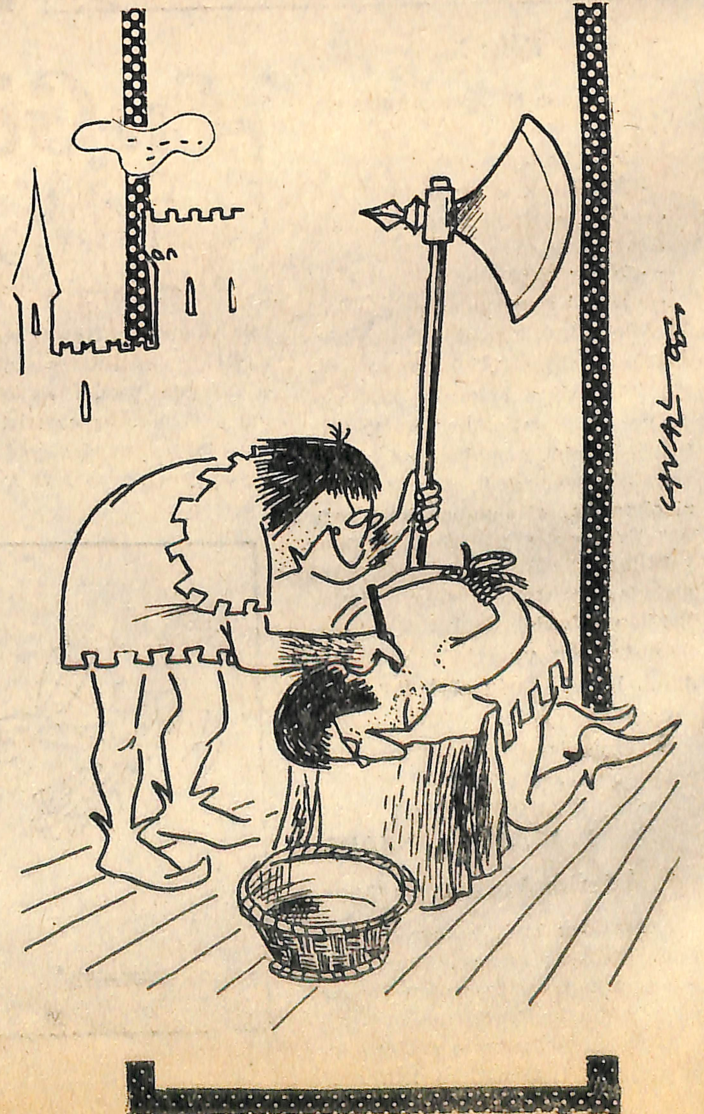

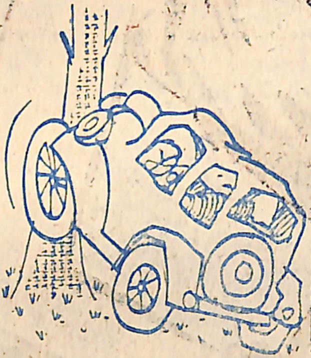

YANGINA

KAZAYA

ÖLÜME

KARŞI İLK YARDIM

ANADOLU Sigorta

Akbaba

MİZAH YAYINLARI

Milletler Gülüyor!

Fiyatı 2 lira

T.C.
Ziraat Bankası

Tasarruf hesapları 1957 yılı ikramiye plânında

2.000.000 Lira

PARA

2.000.000 Lira

Uzun vadeli Kredi vardır.

Ömür boyunca aylık gelir

VAKIFLAR BANKASI VERİR

APARTMAN DAİRELERİ

ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ

YÜNLÜ-PAMUKLU SATIŞLARIMIZDA

%10 TENZİLAT

SÜMERBANK

DENİZCİLİK BANKASI

Bir sene vâdeli hesap sahiplerine

%50 ve %100 menfaatli

iç ve dış seyahatler

Fazla malûmat için şube ve ajanslarımız emrinizdedir.

1957

ikramiye plânında

Büyükada'da denize nazır konforlu apartıman katları, çeşitli para ikramiyeleri

İç ve dış seyahatler

Sahibi :

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden :

NEHAR TÜBLEK

Teknik Sekreter :

Selâmi M. YURDATAP

Adres :

Klotfarer Cad. No. 8-10

Daire : 3

Belediye - İstanbul

Telefon: 22 18 11

İLÂN : Sütun santimi (5) liradır.

Basıldığı yer :

ERCAN MATBAASI

AKBABA

— Sigaramdan kaçtınızsa söndüreyim bayan!

(İtalyan)